

Årsregnskap 2022



Årsberetning	3
Resultatregnskap	12
Balanse	13
Endring i egenkapital	15
Kontantstrømoppstilling	16
Noter til regnskapet	
Note 1 Generell informasjon	17
Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	17
Note 3 Regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	24
Note 4 Segmenter	25
Resultatregnskapet	
Note 5 Netto renteinntekter	26
Note 6 Netto andre driftsinntekter	26
Note 7 Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	27
Note 8 Lønn og andre personalkostnader inkl pensjonsforpliktelser	27
Note 9 Antall ansatte/årsverk	29
Note 10 Driftskostnader	29
Note 11 Tap på utlån og garantier mv.	30
Note 12 Skattekostnad	36
Eiendeler	
Note 13 Klassifikasjon av finansielle instrumenter	37
Note 14 Finansielle instrumenter til virkelig verdi	37
Note 15 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost	39
Note 16 Engasjement fordelt på sektor, næring og geografi	40
Note 17 Kredittforringede engasjementer	42
Note 18 Aksjer og egenkapitalbevis	43
Note 19 Andre immaterielle eiendeler	44
Note 20 Varige driftsmidler	44
Gjeld og forpliktelser	
Note 21 Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	46
Note 22 Innskudd fra kunder	46
Note 23 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	47
Note 24 Annen gjeld	48
Note 25 Finansielle garantier og pantsettelse mv.	48
Opplysninger om risikoforhold	
Note 26 Risikostyring og kapitaldekning	50
Note 27 Kredittrisiko	53
Note 28 Renterisiko	56
Note 29 Valutarisiko	57
Note 30 Likviditetsrisiko	57
Note 31 Andre risikoforhold	59
Øvrige opplysninger	
Note 32 Andre forpliktelser	60
Note 33 Godtgjørelse og lignende	60
Note 34 Hendelser etter balansedag og betingede utfall	62
Note 35 Fusjon	62
Nøkkeltall	63
Uavhengig revisors beretning	65

Årsberetning 2022

Spareskillingsbanken er en lokal og samfunnsengasjert sparebank for personmarkedet samt små- og mellomstore bedrifter i Kristiansandsregionen.

Økonomiske rammebetingelser

Vi har lagt bak oss et ekstraordinært år preget av krigen i Ukraina, sterk prisvekst og svært høye energikostnader for husholdningene og bedriftene. Aktiviteten i norsk økonomi tiltok kraftig etter nedtrappingen av myndighetspålagte restriksjoner i etterkant av koronapandemien. Rekordlav arbeidsledighet, høy etterspørselsvekst, økende importpriser og svak tilbudsside førte til den høyeste prisveksten på varer og tjenester siden 1980-tallet. Norske banker har stått stødig igjennom et turbulent år med lave tap.

I Norges Banks Pengepolitisk rapport fra desember 2022 anslår sentralbanken at norsk økonomi har nådd konjunkturtoppen, og at aktiviteten kommer til å avta gjennom vinteren 2023. Norges Bank forventer at lavere konsum vil føre til at aktiviteten i fastlandsøkonomien avtar i 2023. Imidlertid er det en forventning om at økte investeringer innen petroleumsnæringen og aktivitet relatert til klimaomstilling vil løfte veksten i norsk økonomi i årene fremover.

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2021, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet gjennom koronapandemien. Fra høsten 2022 kom det et omslag i boligmarkedet med fallende boligpriser. For året 2022 sett under ett økte prisene i landet med 1,5 prosent, mens prisutviklingen for boliger i Kristiansand viste en årsvekst på 5,0 %. Statistisk sentralbyrå anslår i deres siste Økonomiske analyser at den negative boligprisveksten i andre halvdel av 2022 vil fortsette inn i 2023. Samtidig peker SSB på at lavere boliginvesteringer isolert sett vil presse boligprisene opp på lengre sikt.

Gjennom koronapandemien økte husholdningenes sparerate. Utsikter til nedgang i husholdningenes disponible realinntekt som følge av høyere renter og høy prisvekst, tilsier imidlertid at sparing vil holde seg lavt fremover.

Arbeidsmarkedet har vært stramt gjennom 2022. Sysselsettingen har fortsatt å stige, og arbeidsledigheten har holdt seg svært lav. Ledigheten i Kristiansand ble ytterligere redusert, fra 2,2 % i desember 2021 til 1,7 % ved utgangen av 2022.

Lønnsveksten forventes å stige blant annet som følge av det stramme arbeidsmarkedet.

Det er forventet at sterk kostnadsvekst, høyere renter på ny finansiering og avtakende lønnsomhet for mange bedrifter vil bidra til å dempe foretaksinvesteringene i 2023, men Norges Bank anslår at store investeringer innen batterier, hydrogen og karbonhåndtering vil føre til at industriinvesteringene vil øke markert i årene fremover. Utsikter til høy etterspørsel etter elektrisk kraft vil trolig bidra til økte kraftinvesteringer fra og med neste år. Petroleumsinvesteringene er også forventet å ta seg opp igjen de neste årene.

I møtet med konjunkturedgangen som følge av koronapandemien økte den statlige oljepengebruken betydelig for å finansiere ekstraordinære støtte- og permitteringsordninger. Krigen i Ukraina har også ført til høyere ekstraordinære utgifter knyttet til flyktninger og bistand. I statsbudsjettet for 2023 er det anslått at offentlige utgifter nå utgjør i overkant av 60 prosent av samlet verdiskaping for fastlands-Norge, ned fra over 65 prosent i 2020.

Den svært ekspansive pengepolitikken begynte å avta i september 2021 da Norges Bank satte opp styringsrenten fra null prosent. Siden da har styringsrenten i raskt tempo blitt satt opp til 2,75 prosent. Sentralbankens prognoser indikerer en topp på 3 prosent i løpet av første kvartal 2023, og deretter en litt lavere styringsrente fra midten av året.

Spareskillingsbanken 2022

Spareskillingsbanken kan vise til fortsatt vekst og et tilfredsstillende driftsresultat for 2022. Bankens soliditet og høye kapitaldekning er ytterligere styrket gjennom året. Banken opplever fortsatt vekst og økt tilgang på nye kunder. Sammen med et høyt aktivitetsnivå bidro årets resultat til at banken i 2022 befestet sin rolle som en konkurransedyktig leverandør av bank- og finanstjenester i Kristiansandsregionen.

Sammen med syv andre sparebanker på Sør- og Vestlandet deltar banken aktivt i De Samarbeidende Sparebanker (DSS). Dette samarbeidet bidrar til å styrke bankens konkurransekraft gjennom felles forretningsutvikling og innkjøpsavtaler innen sentrale virksomhetsområder. DSS inngikk i 2019 en ny 6-års avtale med TietoEVERY om leveranse av bankløsninger og drift av DSS-bankenes IT-plattform. Samarbeidsavtalen gir banken tilgang til nye, innovative og fremtidsrettede løsninger.

Vipps er Nordens største aktør innen betaling og identifisering. Bankens eierskap i Balder Betaling AS gir indirekte medeierskap i Vipps og derved tilgang til enkle, sikre og kostnadseffektive alternativer for både brukere og kunder, samtidig som det sikrer banken større innovasjonskraft til fremtidsrettede løsninger.

Bankens medeierskap i selskapene Frende Forsikring, Norne Securities, Brage Finans og Verd Boligkreditt bidrar til å forsterke bankens konkurranseevne og sikrer våre kunder tilgang til konkurransedyktige tjenester og produkter. Det bemerkes særskilt at LOKALBANK-alliansens inntreden i boligkredittselskapet Verd Boligkreditt har styrket dette selskapets rolle som boligkredittforetak for eierbankene. Totalt eies nå Verd Boligkreditt av 19 banker med god geografisk spredning over hele Norge. Dette gir et godt grunnlag for vekst og utvikling av selskapet. Frende Forsikring fortsetter å vise til positiv vekst og kunne i 2022 notere nok et solid resultat. Som eier og distributør er bankens bedrifts- og personkunder sikret gode og konkurransedyktige forsikringsprodukter innenfor skade- og personforsikring. Gjennom Norne Securities tilbys våre kunder en moderne spareplattform for fondsprodukter. Medeierskapet i Brage Finans bidrar til å styrke bankens produktspekter i form av finansierings- og leasingprodukter til kunder.

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir en rettvise oversikt over virksomheten i 2022 og bankens stilling ved årsskiftet. Bruk av estimater medfører imidlertid at det kan knyttes noe usikkerhet til beregning av pensjonsforpliktelser og nedskrivninger på bankens utlån. Seks rentehevinger fra Norges Bank i 2022 har bidratt til å styrke bankens rentemarginer. Årets resultat er noe i overkant av de prognosene som ble utarbeidet ved inngangen til regnskapsåret.

Det er ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som kommer frem av årsoppgjøret.

Årsregnskapet er lagt fram med forutsetning om fortsatt drift, og bankens styre mener forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Forvaltningskapital

Bankens forvaltningskapital ved utgangen av året er 11 055,0 mill. kr (mot 10 714,5 mill. kr året før), en økning på 340,5 mill. kr eller 3,2 %.

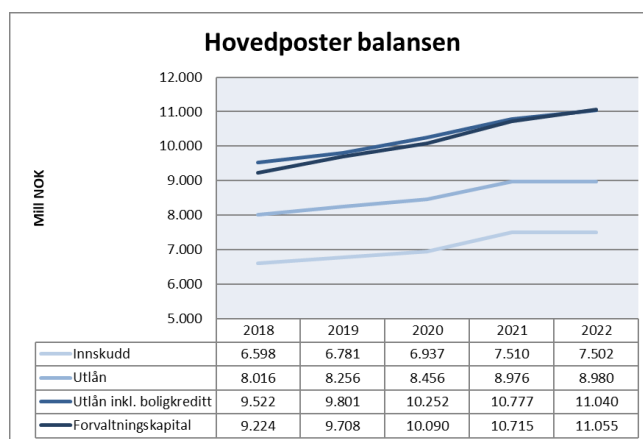
Innskudd

Innskudd fra og gjeld til kunder er nå 7 502,2 mill. kr (7 510,5), en reduksjon på 8,3 mill. kr eller 0,1 %. Innskudd fra kunder utgjør ved årsskiftet 83,3 % (83,4) av bankens brutto utlån.

Utlån

Utlån til kunder er nå 8 979,8 mill. kr (8 976,5), en økning på 3,3 mill. kr. I tillegg til utlånsøkningen i bankens regnskap har banken i løpet av året økt overføringen av boliglån til Verd Boligkreditt med 259,7 mill. kr. Samlet volum på bankens utlånsportefølje i Verd Boligkreditt er ved årsskiftet 2 060,4 (1 800,7) mill. kr. Inkludert overføring til Verd Boligkreditt har banken i 2022 en samlet vekst i brutto utlån på 263,0 mill. kr eller 2,4 %.

Bankens utlån er ved årsskiftet fordelt med 80,0 % (81,0) i personmarkedet og 20,0 % (19,0) i bedriftsmarkedet.



Kontantstrøm

Bankens likviditetsbeholdning utgjorde ved årsskiftet 340,8 mill. kr (232,6).

Banken har i 2022 netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på -72,8 mill. kr. Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er for 2022 på kr 226 mill. kr. Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er på -45,0 mill. kr, som reflekterer at banken i 2022 har kjøpt seg opp i samarbeidende selskaper.

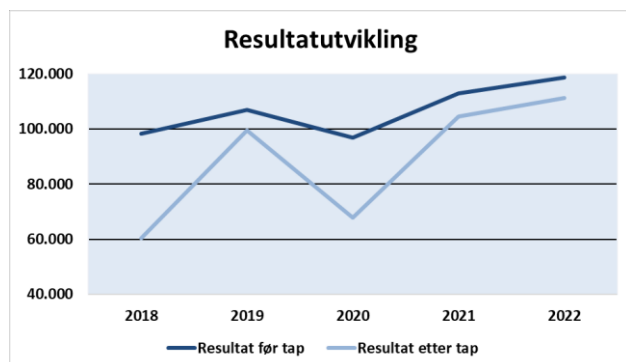
Resultatregnskapet

Netto renteinntekter utgjør ved årsskiftet 181,4 mill. kr (146,2), en økning på 35,2 mill. kr. Netto renteinntekter utgjør 1,67 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (1,40), en økning på 0,27 %-poeng.

Netto andre inntekter utgjør 44,6 mill. kr (56,1) eller 0,41 % (0,53), en reduksjon på 11,5 mill. kr. Posten påvirkes av vesentlige lavere verdiendringer på finansielle investeringer enn i 2021. Dette skyldes store svingninger i finansmarkedene gjennom 2022.

Sum driftskostnader utgjør 107,2 mill. kr (89,5) eller 0,99 % (0,85), en økning på 17,7 mill. kr. Økningen skyldes i hovedsak økt bemanning og personalkostnader samt kostnader knyttet til utvendig og innvendig renovering av bankens lokaler. Driftskostnader i % av

driftsinntekter (eksklusiv verdipapirer) utgjør 47,6 % mot 47,0 % i samme periode året før.



Årets tapskostnader er på 7,5 mill. kr (8,3), eller 0,07 % (0,08).

For 2022 er resultat før skatt 111,3 mill. kr (104,6). Dette utgjør en økning på 6,7 mill. kr. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør resultatet 1,02 % (1,00).

Resultatet for regnskapsåret utgjorde 87,5 mill. kr. (86,8) som styret foreslår disponert som følger (beløp i hele 1.000):

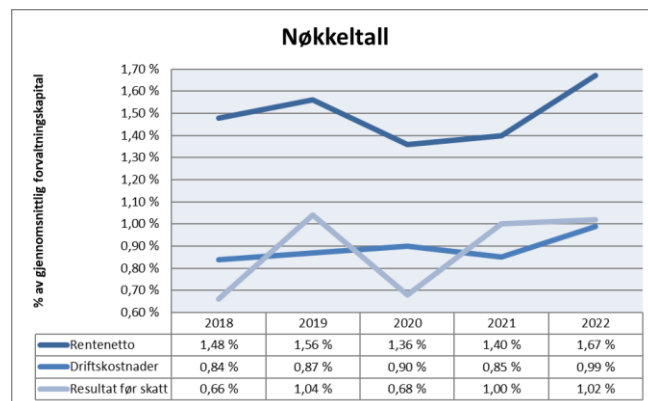
	Kr.
Gaver	6 100
Bankens egenkapital	81 409
Sum disponert	87 509

Egenkapital

Pr. 31.12.22 er bankens egenkapital 1 455,9 mill. kr (1 373,4). Bankens egenkapital målt mot bokført forvaltningskapital utgjør 13,2 % (12,8).

Soliditet

Bankens ansvarlige kapital består kun av ren kjernekapital. Som det fremgår av note 26 er beregnet kapitaldekningsprosent 26,5 % (25,8). Dette er godt over både fastsatte myndighetskrav og bankens interne kapitalkrav. Konsolidert kapitaldekning (inkl. Verd Boligkreditt og Brage Finans) er 24,5 % (23,4).



Virksomhetsstyring

Bankens prinsipper for virksomhetsstyring bygger på Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES). Banken tilpasser seg nevnte rammeverk så langt det passer. Bankens prinsipper og policy skal sikre at virksomhetsstyringen er i tråd med allmenne, anerkjente oppfatninger og standarder, samt lover og forskrifter. Videre skal virksomhetsstyringen sikre et godt samspill mellom långivere, ansatte, kunder, styrende organer og bankens ledelse. Det er styrets oppfatning at bankens virksomhetsstyring er tilfredsstillende og i god overensstemmelse med fastsatte prinsipper og retningslinjer.

Styret har i løpet av 2022 avholdt 12 møter. Oppfølging av bankens drift, strategi, risiko- og kapitalstyring, anti-hvitvask, markedsmuligheter og endringer i rammebetingelser har vært styrets fokusområder gjennom året. Styret har en årsplan for sitt arbeid, og legger vekt på å sikre tilstrekkelig kunnskap og kompetanse blant styrets medlemmer.

Ledelsen i banken foretar årlig en vurdering av risiko og internkontroll, og det blir gjort løpende registreringer av eventuelle operasjonelle hendelser som kan medføre driftsavvik og/eller tap. Bankens kapital- og risikostrategi er behandlet av styret, og oppfølging av identifiserte risikoområder og eventuelle vesentlige kontrollavvik som gjelder bankens regnskapsrapportering, er omfattet av bankens system for risikostyring og internkontroll, herunder periodisk rapportering til styret.

Risikostyring

Risikostyring i Spareskillingsbanken skal sikre at risikoeksponeringen til enhver tid er kjent og innenfor rammer vedtatt av styret. Risikostyringen skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse samt bidra til å sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Styret har vedtatt «Prinsipper for risikostyring og internkontroll». Dokumentet definerer det overordnede rammeverket for risikostyring og internkontroll, herunder styring av de ulike risikokategoriene som følger.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjenstående rentebindingstid. Banken har ved årsskiftet 265,3 mill. kr i fastrenteinnskudd fra kunder. Banken har ingen utlån med fastrente til kunder. Fastrenteinnskuddene har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder.

Renteendring i markedet vil påvirke bankens rentemargin positivt ved stigende rente og negativt ved fallende rente. I en normal markedssituasjon vil renteendring likevel ikke påvirke rentemarginen i stor grad, ettersom banken i det alt vesentlige vil kunne foreta parallelle skift i rentenivået på innskudd og utlån.

Da Norges Bank satte ned styringsrenten til null prosent under pandemien i 2020, la det press på bankens rentemarginer. I alt åtte rentehevinger fra september 2021 har bidratt positivt til bankens marginer.

Bankens obligasjonslån løper med flytende NIBOR-baserte 3 måneders renteaftaler, som gir en begrenset renterisiko.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning gjenspeiler beholdningens gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Bankens verdipapirbeholdning har flytende rente og dette medfører normalt lav renterisiko. Renterisiko på obligasjonsbeholdningen følges regelmessig opp av styret.

Bankens renterisiko vurderes å være lav.

Spreadrisiko

Spreadrisiko defineres som risikoen for endringer i markedsverdi av obligasjoner, sertifikater og eventuelle kredittderivater som følge av endringer i kredittspreader.

Bokført verdi av bankens beholdning av rentebærende verdipapirer utgjør 1 162,6 mill. kr. (1 002,3). Beholdningen består primært av likviditetsplasseringer i obligasjoner med fortrinnsrett og obligasjoner i foretak med høy kredittrating, samt verdipapirfond.

Bankens spreadrisiko vurderes å være moderat.

Valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til valutaplasseringer.

Banken har ordinær reisevaluta til en omregnet verdi av 2,0 mill. kr som beholdning i regnskapet. Banken har stillet lånegarantier for valutalån, i alt omregnet til 31,4 mill. kr etter kurser pr. 31.12.2022. Nevnte garantier er sikret med tilfredsstillende pant. Banken er ikke finansiert med valuta og har ikke inntekter i valuta.

Bankens valutarisiko vurderes å være lav.

Aksjekursrisiko

Aksjekursrisiko defineres som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til plasseringer i aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter.

Banken har aksjer og andre egenkapitalinstrumenter til en bokført verdi på 319,5 (270,1) mill. kr. Av dette utgjør 292,1 mill. strategiske eierandeler. Endringen skyldes i hovedsak verdiøkninger i porteføljen. Banken driver ikke handel med aksjer og egenkapitalbevis i vesentlig grad.

Bankens aksjekursrisiko vurderes å være moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Styret har høyt fokus på bankens likviditet og likviditetssammensetning for å være best mulig rustet for å tilfredsstille gjeldende krav. Ved årsskiftet har banken innlån fra obligasjonsmarkedet på 2 046,8 mill. kr. Forfallsdato på innlånene er jevnt fordelt over de neste årene, med en samlet vektet gjennomsnittlig restløpetid på 1,9 år. Bankens innskuddsdekning er ved årsskiftet 83,3 % av brutto utlån.

Det utføres jevnlig analyser for å synliggjøre bankens evne til å dekke løpende likviditetsbehov også under ulike stress-scenarier. Bankens likviditetsverdier har gjennom 2022 ligget godt over interne og eksterne måltall. Likviditetsreserven (LCR) utgjorde ved årsskiftet 206 % (151). Indikatoren for langsiktig, stabil finansiering (NFSR) utgjorde 146 % (145).

Banken har opprettholdt trekkrettigheten i DNB på 150,0 mill. kr. I tillegg har banken mulighet til å overføre ytterligere deler av utlånsporteføljen til Verd Boligkreditt.

Bankens likviditetsrisiko vurderes å være moderat.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å overholde sine forpliktelser, og at stilte sikkerheter ikke dekker utestående fordringer.

Personkundemarkedet og mindre næringsbedrifter er bankens primære satsningsområder, og banken har kun et begrenset antall store enkeltengasjementer. Som grunnlag for analyse og overvåking av kvaliteten i kredittporteføljen blir alle engasjementene risikoklassifisert. Ved innvilgelse av lån legges det stor vekt på kundens tilbakebetalingsevne, adferd, samt stillet sikkerhet. Styret har gitt retningslinjer og fullmakter for innvilgelse av lån.

Styret gjennomgår løpende nye lån fordelt på risikoklasser og størrelsen på kundens samlede engasjement. Misligholdte engasjement samt de mest risikoutsatte engasjementene blir jevnlig rapportert til styret. Utlånene er fordelt på en slik måte at bransjerisiko anses som relativt lav. I henhold til misligholds- og risikoklassifiseringsrapporter har banken kun en moderat risiko for tapsføringer av vesentlig betydning på sine engasjementer. 80 % av bankens utlån er til personkundemarkedet, og boliglån vil fortsatt være hovedproduktet i bankens utlånsportefølje.

Pr. 31.12.22 utgjør netto kredittforringede engasjement 45,8 mill. kr mot 42,7 mill. kr på samme tid i året før. De underliggende sikkerheter knyttet til engasjementene vurderes å være tilfredsstillende.

Årets tapskostnader utgjorde 0,08 % (0,09) av brutto utlån.

Fortsatt usikkerhet som følge den økonomiske utviklingen gjør at banken er forberedt på at tap og mislighold på lån kan øke, men vurderer risikoen for slike økninger som moderat.

Obligasjonsbeholdningen er plassert i offentlige papirer samt i industri- og finansforetak. Kredittrisikoen for bankens obligasjonsbeholdning anses å være lav.

Banken har i de senere årene hatt en jevn og sunn vekst. Det er for tiden ikke planer om å endre bankens kredittrisikoprofil.

Bankens samlede kredittrisiko vurderes å være moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Det er etablert et hensiktsmessig kontrollmiljø med tilhørende rutiner for styring av operasjonell risiko. Videre er det i henhold til fastlagt strategi etablert målsettinger og rutiner for identifisering av hendelser, risikovurdering og håndtering av risiko. Det er etablert rutiner for utøvelse av kontrollaktiviteter samt oppfølging ved eventuelle avvik. For de vesentlige risikoområdene er det utarbeidet beredskaps- og kontinuitetsplaner.

RSM Norge AS er engasjert som bankens internrevisor. Internrevisjonen skal utøve en uavhengig og objektiv rådgivnings- og bekreftelsesfunksjon, og benytter en systematisk og strukturert metode for å evaluere og forbedre effektiviteten og hensiktsmessigheten av bankens prosesser for styring, risikohåndtering og internkontroll.

Det er styrets vurdering at bankens metodikk og kontrollsystemer er hensiktsmessige og tilstrekkelige for å ha kontroll på operasjonell risiko.

Bankens samlede operasjonelle risiko vurderes å være lav.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om risiko knyttet til klimaendringer som kan føre til økt kredittrisiko og finansielle tap for banken. Banken anser både fysisk- og overgangsrisiko i utlånsporteføljen og finansielle plasseringer som høyst relevante. Fysisk risiko kan ha finansielle implikasjoner for virksomheter gjennom direkte skade på eiendeler og ha indirekte virkninger gjennom forstyrrelser av verdikjeden. Overgangsrisiko innebærer varierende grad av finansiell og omdømmerisiko for virksomheter i overgang til et lavutslippssamfunn.



Vurdering av bærekraft og klimarisiko er blitt en integrert del av bankens kredittprosess.

Banken ønsker å opptre ansvarlig i forhold til klima og miljø. Banken vil fremme bruk av miljøvennlige produkter i egen drift så langt dette lar seg gjøre.

Bankens forurensing av det ytre miljø vil stort sett være av indirekte karakter bl.a. ved kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstander samt ved oppvarming, kloakk og avfallshåndtering. Banken anser at dette kun minimalt bidrar til forurensing av det ytre miljø. Banken har heller ingen pålegg fra offentlige myndigheter som ikke er etterkommet.

Samfunnsansvar

Bankens samfunnsansvar tar utgangspunkt i vår forretningside:

Vi er en samfunnsengasjert og lokal sparebank.

Idégrunnlaget etterleves i det daglige gjennom våre kjerneverdier: Engasjert, Kompetent, Tilgjengelig og Effektiv. På dette grunnlaget skal banken bidra til utfoldelse, vekst og overskudd for innbyggerne, bedriftene og lokalsamfunnet. Banken legger stor vekt på ærlighet og åpenhet i sin virksomhet. Vi har høye krav til etisk standard som er regulert i våre interne retningslinjer. Banken ønsker fortsatt å styrke sitt arbeid med å utvikle rutiner og retningslinjer for å bevisstgjøre bankens rolle knyttet til samfunnsansvar.

Banken for byen

Som byens lokale sparebank tar vi vårt samfunnsansvar på alvor. Lokalsamfunnet skal ha avkastning på samfunnskapitalen som er opparbeidet gjennom bankens overskudd. Banken har de senere årene lagt stor vekt på bankens rolle som bidragsyter til positive tiltak i våre nærområder.



Gjennom sitt samfunnsengasjement ønsker banken å bidra til positiv vekst og utvikling i vårt lokalsamfunn. Bankens gavefond, Skillingsfondet, har i flere år bidratt med betydelige beløp til allmennyttige formål i bankens markedsområde. Av resultatet for 2022 er det avsatt 6,1 mill. kr. til små og store arrangementer og andre allmennyttige tiltak mens det for 2021 ble avsatt 6,0 mill. kr. til allmennyttige formål.

I tillegg til gaveutdeling, bidrar banken gjennom sponsorvirksomheten med betydelige årlige beløp til lag

og foreninger i bankens markedsområde. Banken bidrar også med støtte til ulike typer kulturarrangementer.

Sparekampen, som ble etablert i 2016, er et undervisningsopplegg for ungdommer på 8. klassetrinn i Kristiansand kommune. Målsettingen er å skape større forståelse rundt emnet personlig økonomi blant ungdommer. Undervisningen tar sikte på å øke ungdommenes økonomiske forståelse, og har fokus på fornuftig forbruk og trening i økonomiske vurderinger.

Bærekraft

Banken har også i 2022 videreført arbeidet med å bidra til omstillingen til lavutslippssamfunn. Finans Norges «Veikart for grønn konkurransekraft i finansnæringen» var blant annet grunnlaget for en tverrfaglig bærekraftgruppe som ble nedsatt i banken i 2021. Gruppen har arbeidet med forslag til hvordan banken kan utvikle sin rolle som en ansvarlig aktør og bidragsyter til bærekraftig omstilling av økonomien. Med utgangspunkt i FNs bærekraftsmål vil banken fremtidige arbeid fokusere på hovedområdene

- Kredittområdet
- Virksomhetsstyring
- Samfunnsansvar

EUs taksonomi for bærekraftig finans vil bli et felles klassifiseringssystem som avgjør hvilke aktiviteter som kan defineres som bærekraftige. Banken vil i fortsettelsen overvåke utviklingen på området samt jobbe konkret med bærekraftstiltak og handlingsplaner for å nå fastlagte mål. Banken ble i desember 2021 sertifisert som Miljøfyrtårn etter bank- og finanskriteriene.



I denne forbindelse har banken utarbeidet og publisert et TCFD-rammeverk (Task Force on Climate Related Financial Disclosure), som er et rammeverk for klimarisikorapportering.

I samarbeid med Næringsforeningen i Kristiansand, har banken også i 2022 gjennomført en bærekraftundersøkelse blant bedriftene på Agder. Formålet er å sette søkelys på bærekraft som integrert del av bedriftenes virksomhet, samt måle modenheten for bærekraftarbeidet i næringslivet.

Bankens styre har definert bærekraft som et av bankens mest sentrale veivalg:

Spareskillingsbanken skal gjennom fokus på klima og miljø, samfunnsansvar og virksomhetsstyring være en aktiv bidragsyter til et bærekraftig lokalsamfunn.

I tillegg til ordinære tildelinger fra Skillingsfondet har banken i 2022 styrket innsatsen som aktiv samfunnsbygger ved å bidra til følgende prosjekter innenfor sosial bærekraft:

Kudos

Kudos er et tiltak fra Kirkens Bymisjon som ønsker å skape muligheter for ungdom. Tiltaket «Kudoslappen – øvelseskjøring for ungdom» har som formål å redusere ulikheter blant ungdom ved å tilby målgruppen gratis øvelseskjøring.

Spareskillingsbanken bidro i 2022 med kr. 400 000 til innkjøp av ny el-bil til formålet.

Kirkens Ungdomsprosjekt

Kirkens Ungdomsprosjekt (KUP) driver forebyggende arbeid blant ungdom og jobber for at barn og ungdom i utsatte livssituasjoner skal erfare livsmestring, bli myndiggjort og oppleve inkludering i fellesskap. KUP organiserer virksomheten i ulike aktivitetsgrupper.

Spareskillingsbanken bidro i 2022 med et tilskudd på inntil kr 800 000 for innkjøp av en minibuss for å dekke transportbehovet til de ulike aktivitetsgruppene.

Hopeful

Hopeful er en livssynsnøytral organisasjon som arbeider med utsatt ungdom i alderen 14 – 25 år som ønsker en «varig livsendring». «Vi stiller krav fordi vi bryr oss» og målet er ordinært lønnet arbeid eller videre skolegang. Hopeful tilbyr selv ungdommen en rekke mestringsarenaer og er blant annet godkjent lærebedrift i salgsfaget. Ungdommen følges opp etter «Hopefulmodellen – Supported Employment» som stiller en rekke krav og der målet alltid er arbeid og/eller videre skole/studie.

Spareskillingsbanken har med virkning fra 2023 inngått en langsiktig og forpliktende samarbeidsavtale med Hopeful. Formålet er å kunne nå enda flere ungdommer i Kristiansand som ønsker en varig livsendring og gi motivert ungdom mulighet for videre skole/studier eller arbeid.

Menneskerettigheter

Banken har sin virksomhet i Norge og gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneskerettigheter.

Banken skal ikke være med å finansiere virksomheter som undergraver menneskerettighetene. Bankens nulltoleranse for alle former for diskriminering.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

De ansatte er bankens viktigste ressurs. Trivsel på arbeidsplassen bidrar til at den enkelte yter sitt beste. Banken jobber systematisk og målrettet med HMS-arbeid for å sikre et godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø for alle. Vi er også av den oppfatning at medarbeideres mulighet for utvikling og kompetanseheving gjør banken til en attraktiv arbeidsgiver. Kombinert med sterkere krav fra finansnæringen om kunnskap og kompetanse legger banken til rette for videreutdanning og muligheter for sertifisering. Tolv av bankens ansatte har godkjent utdanning i henhold til Autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere. Videre er tolv rådgivere sertifisert som autoriserte kredittrådgivere. I tillegg er syv av bankens ansatte godkjente forsikringsrådgivere. Banken har videre innvilget ansatte permisjon til relevante studier for å styrke den generelle bank- og økonomifaglige kompetansen hos den enkelte medarbeider og til det beste for organisasjonen.

Antihvitvask og terrorfinansiering

Ny hvitvaskingslov trådte i kraft i 2018 og det er etablert egne rutiner for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Risikoområdet har høyt fokus i banken og risikoanalyse og rutiner er forankret i bankens styre. Banken har gjennom 2022 gjennomført ytterligere tiltak for å styrke bankens oppfølging og arbeid for å motvirke hvitvasking.

Etikk

Bankens etiske retningslinjer regulerer forhold som kan bidra til å svekke bankens uavhengighet og integritet. Banken har i tillegg utarbeidet policy- og varslingsregler som skal bidra til å motvirke forhold som korrupsjon, hvitvasking og virksomhet som ikke driver i samsvar med god forretningsskikk.

Personale, helse, miljø og sikkerhet

Banken har ved årsskiftet 47 (45) ansatte som utgjorde 46,6 (44,2) årsverk. Sykefraværet for alle ansatte i 2022 var 531 (385) dager. Dette utgjør et sykefravær på 5,5 % (4,0). Av dette utgjorde korttidsfravær 2,1 (0,6) %. Det har ikke oppstått personskader eller materielle skader i 2022. Arbeidsmiljøet anses som tilfredsstillende.

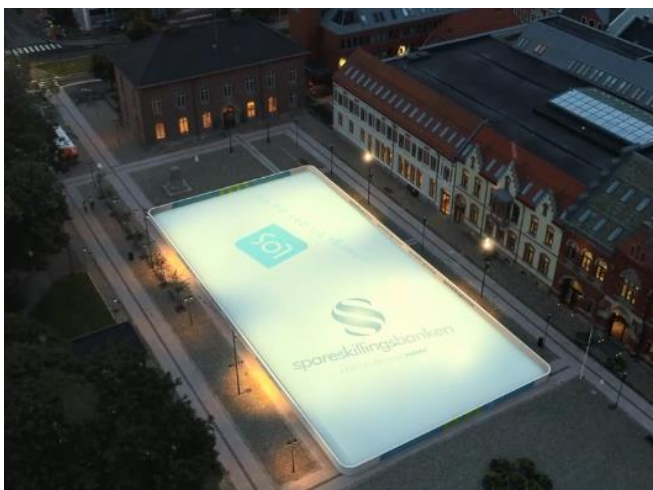


Av bankens 47 ansatte ved årsskiftet utgjør andelen kvinner 57 (58) %. Kvinneandelen blant bankens ansatte med lederfunksjon er 57 (43) %. Av bankens eksterne styremedlemmer utgjør kvinneandelen 60 %. Det jobbes for likestilling på alle nivåer i banken. Sentrale og lokale avtaler med ansattes organisasjoner, samt øvrige lover og regler sikrer likestilling.

Som ledd i å styrke ressurser og kompetanse knyttet til personal- og organisasjonsutvikling, har banken i 2022 ansatt en egen HR-leder.

Det er etablert pensjonsforsikringsordninger i Storebrand Livsforsikring AS for bankens ansatte. Ordningene dekker kravet om obligatorisk tjenestepensjon og sikrer bankens ansatte tilleggspensjon.

Banken driver ikke med forsknings- og utviklingsaktiviteter.



«Kompis» - isbanen på torvet – gleder store og små i vinterhalvåret. Spareskillingsbanken har bidratt til isbanen sammen med LOS og Kristiansand kommune.

Fremtiden

Det vil alltid være usikkerhet knyttet til vurderingene av fremtidige forhold. Sterk konkurranse, økt digitalisering og nye regulatoriske krav vil opprettholde presset på bankens rentemarginer og krav til effektiv drift.

Samtidig som aktiviteten i norsk økonomi tok seg kraftig opp etter pandemien, har utviklingen i husholdningenes forventninger til egen og landets økonomi falt til rekordlave nivåer. Finans Norges Forventningsbarometer i fjerde kvartal 2022 viste det laveste nivået i denne stemningsindikatoren siden første måling i 1992. En kombinasjon av økende renteutgifter og generelt høy prisvekst har ført til en bratt nedgang i husholdningenes disponible realinntekter.

Ny teknologi og endret kundeatferd stiller de tradisjonelle bankene overfor en rekke nye utfordringer i årene som kommer. Bankene har de senere årene foretatt store investeringer i digitale løsninger som i økende grad blir benyttet av våre kunder. Selvbetjente digitale løsninger vil fortsatt være i utvikling – også på nye områder. Banken vil tilpasse seg utviklingen, og har fortsatt tro på å videreutvikle sin egen identitet ved å bygge kunderelasjoner ved hjelp av nærhet til kunden og personlig service. Bankens deltakelse i DSS-samarbeidet vil styrke bankens evne til å utvikle tjeneste- og produktspekteret i takt med kundenes behov.

Som ansvarlig samfunnsaktør skal også banken bidra til en bærekraftig klimaomstilling. Kundeforventninger og krav fra regulatoriske myndigheter vil fremover være premissgivere for en bærekraftig drift. Banken vil derfor i fremtiden foreta ytterligere tilpasninger som imøtekommer krav og forventninger til ansvarlig og bærekraftig drift.

Banken ønsker å styrke sin rolle som ansvarlig samfunnsaktør og bidragsyter innenfor sosial bærekraft. Gjennom samarbeidsavtalen med Hopeful er målet – ved hjelp av kyndig veiledning - å sette flere ungdommer i Kristiansand i stand til videre skolegang eller deltakelse i arbeidslivet.

Ved hjelp av bankens kjerneverdier engasjert, kompetent, tilgjengelig og effektiv ønsker Spareskillingsbanken å strekke seg mot visjonen om å *skape de beste kundeopplevelsene*. Nære kunderelasjoner, korte beslutningslinjer og konkurransedyktige betingelser skal bidra til at banken fortsatt skal være en attraktiv samarbeidspartner for kunder i vårt markedsområde.

Det skal også i fremtiden legges vekt på at banken skal ha en jevn vekst og en forsvarlig inntjening samtidig som den skal være konkurransedyktig i markedet. Bankens finansielle stilling gir et godt grunnlag for fremtidig vekst og utvikling.

Vi tror banken også i 2023 vil oppleve vekst i forvaltningskapital og et resultat i tråd med bankens tradisjon om solid og lønnsom drift.

Styret takker kunder og samarbeidspartnere for god oppslutning om banken. En særlig takk rettes til de ansatte for godt samarbeid og daglig innsats for å skape de beste kundeopplevelsene for bankens kunder.

Styret i Spareskillingsbanken:

Kristiansand, 28. februar 2023

Hans Erdvik
Leder

Øyvind Berntsen
Nestleder

Nina Torjesen

Gøril Hannås

Marianne Føreland

Nina E. Nilsen

Kenneth Engedal
Adm. banksjef

Resultatregnskap

(NOK 1 000)

	Noter	2022	2021
Renteinntekter og lignende inntekter	5	290.411	200.120
Rentekostnader og lignende kostnader	5	109.044	53.899
Netto renteinntekter	5	181.367	146.221
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	6	30.869	32.667
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	6	4.153	5.181
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	6,18	16.902	15.896
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	3, 6, 7, 14, 18	679	12.040
Andre driftsinntekter	6	334	697
Lønn og andre personalkostnader	8, 9, 33	51.997	45.283
Andre driftskostnader	10	52.508	41.575
Av-/nedskr, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	19, 20	2.712	2.611
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	3, 11, 17	7.524	8.259
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		111.257	104.612
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	12	22.169	17.579
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		89.088	87.033
Resultat før andre inntekter og kostnader		89.088	87.033
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	8	-1.084	-189
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omkl. til resultatet	12	271	47
Andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet			
Øvrige andre inntekter og kostnader	11, 14	-1.021	-105
Skatt på andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet	12	255	26
Sum andre inntekter og kostnader		-1.579	-221
Totalresultat for regnskapsåret		87.509	86.812

Balanse

(NOK 1 000)

	Noter	2022	2021
E I E N D E L E R			
Kontanter og kontantekvivalenter	13, 15, 29	82.205	86.443
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinst. og fin.foretak til virkelig verdi	3, 13, 26, 28	0	0
Utlån og fordringer på kredittinst. og fin.foretak til amort. kost	3, 13, 15, 26, 28	465.404	330.753
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		465.404	330.753
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til virkelig verdi		7.307.527	7.374.753
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost		1.672.284	1.601.732
Sum utlån og fordringer på kunder	3, 11, 13, 16, 17, 27	8.979.811	8.976.485
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	3, 13, 14, 16	1.162.558	1.002.252
Rentebærende verdipapirer til amortisert kost	3, 13, 15	0	0
Sum rentebærende verdipapirer		1.162.558	1.002.252
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	3, 13, 14, 18	319.535	270.110
Immaterielle eiendeler	19	485	770
Investerings eiendom	20	5.254	5.362
Varige driftsmidler			
Eierbenyttet eiendom		33.864	35.273
Andre varige driftsmidler		2.292	2.826
Sum varige driftsmidler	20	36.156	38.099
Andre eiendeler			
Eiendeler ved utsatt skatt	12	965	0
Andre eiendeler	13	2.626	4.240
Sum andre eiendeler		3.591	4.240
SUM EIENDELER		11.054.999	10.714.514

Balanse forts.

(NOK 1 000)

	Noter	2022	2021
GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	13, 15, 21	4.199	2.161
Innskudd og andre innlån fra kunder	13, 14, 15, 22	7.502.156	7.510.456
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13, 15, 23	2.046.753	1.792.019
Annen gjeld	13, 24	19.950	15.614
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelser	3, 8	1.381	648
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	12	24.204	18.675
Forpliktelser ved utsatt skatt	12	0	793
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter	11	469	764
Sum avsetninger	11, 12, 14, 16	26.054	20.880
SUM GJELD		9.599.112	9.341.130
E G E N K A P I T A L			
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		89.186	91.125
Sparebankens fond		1.353.854	1.270.506
Gavefond		12.847	11.753
Sum opptjent egenkapital		1.455.887	1.373.384
SUM EGENKAPITAL	26	1.455.887	1.373.384
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		11.054.999	10.714.514

Kristiansand 31.12.22 / 28.02.23

Hans Erdvik
Leder

Øyvind Berntsen
Nestleder

Nina Torjesen

Gøril Hannås

Marianne Føreland

Nina E. Nilsen

Kenneth Engedal
Adm. Banksjef

Endring i egenkapital

(NOK 1 000)

	Fond for urealiserte gevinster	Bankens fond	Gavefond	Sum egen- kapital
Egenkapital pr. 31.12.2020	72.862	1.207.956	8.910	1.289.728
Resultat før andre inntekter og kostnader	18.263	68.770		87.033
Andre inntekter og kostnader		-221		-221
Avsetning til gaver		-6.000	5.000	-1.000
Gaveutdeling			-2.157	-2.157
Egenkapital pr. 31.12.2021	91.125	1.270.506	11.753	1.373.384
Resultat før andre inntekter og kostnader	-1.939	91.027		89.088
Andre inntekter og kostnader		-1.579		-1.579
Avsetning til gaver		-6.100	4.000	-2.100
Gaveutdeling			-2.906	-2.906
Egenkapital pr. 31.12.2022	89.186	1.353.854	12.847	1.455.887

Kontantstrømpoppstilling

(NOK 1 000)

	2022	2021
Renteinnbetalinger	281.848	198.869
Renteutbetalinger	-102.210	-54.466
Andre innbetalinger	53.191	50.668
Driftsutbetalinger	-105.591	-92.232
Periodens betalte skatt	-19.789	-13.583
Betalte gaver	-2.906	-1.157
Endring utlån til kunder	-3.752	-527.061
Endring ifm kjøp/salg av obligasjoner og sertifikater	-166.243	-76.573
Endring innskudd fra kunder	-9.379	574.247
Endring innskudd fra kredittinstitusjoner uten løpetid	2.037	733
Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)	-72.794	59.446
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling vedr. kjøp av immaterielle eiendeler	0	0
Utbetaling vedr. kjøp av varige driftsmidler	-375	-1.537
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av strategiske eierandeler i andre foretak	-62.320	-47.969
Innbetalinger ved salg av aksjer	17.657	125
Likviditetsendring vedr investeringer (B)	-45.038	-49.381
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring i lån fra kredittinstitusjoner	0	-160.000
Endring av utlån til kredittinstitusjoner med løpetid	-22.130	-3.196
Innbetalinger ved utstedelse av verdipapirgjeld	558.484	790.914
Utbetalinger ved innfrielse av verdipapirgjeld	-250.258	-850.925
Innbetaling forfall egne obligasjoner	0	535.000
Utbetalinger ved kjøp av egne obligasjoner	-60.034	-358.201
Likviditetsendring vedr finansiering (C)	226.062	-46.407
Sum endring likvider (A+B+C)	108.230	-36.342
Likviditetsbeholdning 1.1	232.585	268.927
Likviditetsbeholdning pr 31.12	340.815	232.585
Ubenyttede trekkrettigheter	150.000	150.000

Likviditetsbeholdningen består av:

Kontanter, innskudd i Norges Bank og kortsiktige utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner.

Oppstillingen er utarbeidet i henhold til direkteметоден.

Noter til regnskapet

Note 1 Generell informasjon

Spareskillingsbanken er en selvstendig sparebank lokalisert i Kristiansand. Banken tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Kristiansandsregionen.

Årsregnskapet for 2022 ble godkjent av styret 28. februar 2023.

Alle tall er oppgitt i hele 1.000 kr dersom det ikke er opplyst noe annet.

Banken har ingen datterselskap eller tilknyttede selskap, så med unntak av beregning av kapitaldekning i note 26 og uvektet kjernekapital (Leverage Ratio) under nøkkeltall, gjelder alle tall kun for banken.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet konsekvent i alle perioder dersom ikke annet framgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med Årsregnskapsforskrift for banker m.v. ("Forskriften") § 1-4 (2) b) i samsvar med IFRS med mindre annet følger av denne forskrift.

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av bankens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3.

Banken har i tråd med Forskriftens § 7-2 valgt å fravike følgende notebestemmelser under IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med Forskriftens § 7-3
- 2) IFRS 15.113-128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145-147

2.2 Nye og endrede standarder som er tatt i bruk av banken i 2022

Banken har ikke tatt i bruk nye eller endrede standarder i 2022 som har hatt vesentlig betydning for regnskapet.

2.3 Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor banken ikke har valgt tidlig anvendelse

Vedtatte standarder og fortolkninger med fremtidig ikrafttredelsestidspunkt er ikke vurdert å ha vesentlig betydning for banken og er derfor ikke nærmere omtalt her.

2.4 Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som også er bankens funksjonelle valuta. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til kurs på balansedagen. Verdiendringer som følge av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag resultatføres.

2.5 Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentes metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentes metode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres som "Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter".

Renteinntekter på engasjementer i trinn 3 i tapsmodellen beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Banken inntektsfører renter basert på brutto bokførte verdier på lånene som inngår i trinn 1 og 2.

Inntekter fra gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester resultatføres over den perioden tjenesten ytes.

Utbytte fra aksjeinvesteringer resultatføres på det tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

2.6 Finansielle instrumenter

2.6.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt Spareskillingsbanken blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet. Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og banken i hovedsak har overført risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

2.6.2 Klassifisering og etterfølgende måling

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter blir ved første gangs innregning klassifisert i en av følgende målekategorier:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost (AK)
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet (FVPL) eller
- Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle forpliktelser:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost.

Finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell for styring av eiendelene og instrumentets kontraktsmessige kontantstrømskarakteristikker.

Finansielle eiendeler med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer, måles til amortisert kost.

Finansielle eiendeler med kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige

kontantstrømmer og å selge, måles til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. Renteinntekt, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger presenteres i det ordinære resultatet. Verdiendringer ført over Andre inntekter og kostnader skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

Nedskrivningsmodell

Under IFRS 9 skal tapsnedskrivninger innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler i IFRS 9 gjelder for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader og som ikke hadde inntrufne tap ved første gangs balanseføring. I tillegg er også lånetilsagn, bevilgede, men ikke benyttet kreditter og finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet omfattet.

Målingen av avsetningen for forventet tap i den generelle modellen avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring. Ved førstegangs balanseføring og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangs balanseføring, er avsetningene basert på 12-måneders forventet tap («trinn 1»). 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, men det ikke foreligger objektive bevis på tap, er avsetningene basert på forventet tap over hele levetiden («trinn 2»). Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig og det foreligger objektive bevis på verdifall (mislighold), avsettes for forventet tap over levetiden («trinn 3»).

Uavhengig av dette kan en anta at kredittrisiko ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning dersom det finansielle instrumentet anses å ha en lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. Banken har benyttet unntaket om lav kredittrisiko for balansepostene «Kontanter og fordringer på sentralbanker» og «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner».

Kontanter og kontantekvivalenter:

Bankens «Kontanter og kontantekvivalenter» er utelukkende kontanter samt fordringer mot Norges Bank. Norges Bank er ratet Aaa hos Moodys og AAA/A-1+ fra S&P og har dermed lav kredittrisiko, og banken gjør følgelig ikke noen tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak:

«Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak» er mot finansinstitusjoner med minimum A- rating og oppfyller dermed standardens presumpsjon om lav kredittrisiko. Banken har vurdert at dette sammenholdt med LGD vil gi uvesentlige tapsavsetninger og en har derfor foreløpig ikke foretatt tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Utlån til og fordringer på kunder

Banken har i tapsmodulen delt utlånsporteføljen i to kundesegment; Bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Etter bestemmelsene i IFRS 9 har banken valgt en tapsgradstilnærming for å estimere forventet kredittap. Tapsgrad er beregnet per kundesegment ved å dividere tap i perioden 2014 til 2019 med utlånsvolum i samme periode. For BM har vi beregnet en tapsgrad lik 0,7 % og for PM 0,04 %.

For å lage en forventet nedbetalingsplan i modellen har vi vurdert ulike tilnærminger: Levetid på aktive lån, levetid på avsluttede lån og hvor mye som er innbetalt eller innfridd på lån per år. Lånene har en gjennomsnittlig løpetid på 3 til 4 år, med en årlig innbetaling på ca 30 %.

Trinn 1 Ved første gangs regnskapsføring beregner banken et dag-1 tap, tilsvarende 12 måneders forventet kredittap. Trinn 1 omfatter alle finansielle eiendeler som ikke har en vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. Avsetningen for tap tilsvarer neste 12 måneders forventede tap. Alle lån og fordringer som ikke er overført til trinn 2 eller 3 er plassert i denne kategorien.

Trinn 2 Omfatter lån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning, men hvor det ikke er objektive bevis på tap. For disse eiendelene avsettes det for forventet tap over hele den forventede levetiden. Sparebankstiftelsen har definert at vesentlig økning i kredittrisiko ved utlån til kunder inntreffer dersom betaling er forsinket med 30 dager eller mer, og/eller der hvor svekket betjeningsvevne avdekkes i bankens risikomodeller gjennom økning på to risikoklasser. Lån med betalingslettelser medfører

klassifisering i minimum trinn 2. Renteinntekter knyttet til utlån i trinn 1 og trinn 2 blir beregnet etter den effektive rentemetoden basert på den brutto balanseførte verdien av utlån.

Trinn 3 Består av utlån og fordringer som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedatoen. For disse eiendelene avsettes det også for forventet tap over hele den forventete levetiden. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, og hvor det er objektive bevis på tap på balansedatoen, til å inntreffe ved overtrekk og restanser eldre enn 90 dager. Disse lånene er presentert netto i balansen og renteinntekter på utlån i trinn 3 blir beregnet basert på netto balanseført verdi.

Lån som er i trinn 2 eller 3 kan ikke reklassifiseres til et lavere trinn før etter minimum 3 måneder etter at de er erklært friske igjen.

I tillegg til ovenfor nevnte tapsgradsberegninger foretar også Spareskillingsbanken en vurdering av økonomiske makrovariabler i sannsynlighetsvekting av forventet tap. Betydningsfulle makrovariabler er definert som arbeidsledighet, styringsrente/rentebane og oljepris i NOK.

Ved bankens beregninger av forventet tap har en hensyntatt fremadskuende informasjon (makro-scenarioer). Nedskrivningsmodellen er nærmere beskrevet i note 11: Tap på utlån og garantier.

Mislighold

En kundes engasjement defineres som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet overstiger kr 1.000 for personkunder (massemarked) og kr 2.000 for foretak. Det er i tillegg også innført en relativ grense på 1 prosent av kundens engasjement, og begge betingelser må være oppfylt for at betalingsmislighold skal foreligge. Når en kunde har ett eller flere misligholdte lån som er sikret med pant, er det kundens totale engasjement som rapporteres som misligholdt og ikke det enkelte lån.

I tillegg til direkte betalingsmislighold, vil det også kunne foreligge mislighold dersom andre objektive årsaker eller kvalitative vurderinger og tapsmerkinger foreligger. Slike objektive hendelser kan være:

- vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller debitor
- kontraktsbrudd, for eksempel mislighold eller manglende betaling av forfalte renter eller forfalt hovedstol
- når banken, av økonomiske eller juridiske grunner knyttet til låntakers finansielle vanskeligheter, gir låntaker en innrømmelse som långiver ellers ikke ville ha vurdert
- når det blir sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller utsettes for en annen form for finansiell omorganisering

Nye karanteneregler innebærer en karanteneperiode på 3 måneder fra misligholdet er borte og til engasjementet er friskmeldt.

Alle engasjementer i trinn 3 er definert som misligholdte.

I henhold til IFRS 9 beregnes renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 1 og trinn 2 ved hjelp av effektivrentemetoden på den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi, mens renteinntekter for finansielle eiendeler i trinn 3 beregnes basert på den finansielle eiendelens amortiserte kost.

Konstatering av tap

Konstatering av tap (fraregning av balanseført verdi) foretas når banken ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne et engasjement i sin helhet eller en del av den.

Kriterier når dette skal gjøres er blant annet:

- Avsluttet konkurs i selskaper med begrenset ansvar
- Stadfestet akkord/gjeldsforhandlinger
- Avvikling for øvrige selskaper med begrenset ansvar
- Avsluttet bo ved dødsfall
- Ved rettskraftig dom
- Sikkerheter er realisert

Engasjementet til privatpersoner og selskap som ikke er avviklet legges på langstidsovervåkning i tilfelle debitor igjen skulle bli søkegod.

Modifikasjon

Når de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel blir reforhandlet eller på annen måte endret, og reforhandlingen eller endringen ikke fører til fraregning av den finansielle eiendelen, beregnes den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi på nytt og det innregnes en endringsgevinst eller et endringstap i resultatet. Den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi beregnes på nytt som nåverdien av de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eventuelle påløpte kostnader eller honorarer justerer den endrede finansielle eiendelens balanseførte verdi og nedskrives over den endrede finansielle eiendelens gjenværende levetid.

Utstedte finansielle garantier

Finansielle garantier er kontrakter som medfører at banken må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene, klassifiseres som utstedte finansielle garantier. Ved førstegangsinnregning av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av størrelsen på tapsavsetningen og beløpet som ble regnskapsført ved førstegangsinnregning med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i resultatregnskapet. Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under «Andre forpliktelser» i balansen. Inntekter fra utstedte finansielle garantier og kostnader knyttet til kjøpte finansielle garantier amortiseres over durasjonen til instrumentet og presenteres som «Provisjonsinntekter» eller «Provisjonskostnader». Endring i forventet kredittap inngår i linjen «Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer» i resultatregnskapet.

Ubenyttede kreditter og lånetilsagn

Forventede kredittap beregnet for ubenyttede kreditter og lånetilsagn og presenteres som «Andre forpliktelser» i balansen. Endringer i avsetningen til forventet tap presenteres på linjen «Tap på utlån og garantier» i resultatet. For instrumenter som både har en trukket del og en ubenyttet ramme blir forventede kredittap fordelt pro rata mellom avsetning til tap på utlån og avsetninger i balansen basert på den relative andelen av eksponeringen.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler og eventuelle forpliktelser innregnes til virkelig verdi. Differansen mellom virkelig verdi av netto overtatte eiendeler og balanseført verdi av utlånet resultatføres som tap på utlån. Med mindre overtatte eiendeler kvalifiserer for regnskapsføring under IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet, blir eiendelene klassifiseres etter sin art i bankens regnskap. For overtatte selskaper foretas det en vurdering i forhold til konsolidering. Banken har ingen overtatte eiendeler hverken pr 31.12.22 eller pr 31.12.21.

2.6.2.1 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til Virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Postene måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi.

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan byttes i, eller en forpliktelse kan gjøres opp imellom uavhengige parter. Ved beregning legges forutsetning om fortsatt drift til grunn og avsetning for kredittisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen.

For finansielle instrumenter der motsvarende markedsrisiko kan påvises med tilstrekkelig sannsynlighet, benyttes midtkurser på balansedagen. Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser verdsettes til henholdsvis kjøps- og salgskurser. For finansielle instrumenter der det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller volatiliteter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner, benyttes den noterte prisen innhentet fra enten en børs eller megler. I den grad det ikke er notert priser for instrumentet, dekomponeres instrumentet, og verdsettes på bakgrunn av priser på de enkelte komponentene. Dette omfatter de fleste sertifikater og obligasjoner.

Rentebærende verdipapirer er del av en portefølje hvor verdipapirer selges og kjøpes løpende, og porteføljen blir regnskapsført til Virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Realiserte og urealiserte gevinster og tap inngår i «Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer» mens renteinntekter inngår i linjen «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer». Mottatte utbytteandeler på rentebærende verdipapirfond inngår i linjen «Øvrige renteinntekter».

Aksjer og andeler måles til Virkelig verdi med verdiendring over resultatet under IFRS 9. Realiserte og urealiserte gevinster og tap inngår i «Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter» mens mottatt utbytte inngår i «Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter».

2.6.2.2 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til Virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (FVOCI)

Finansielle eiendeler og forpliktelser som føres til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over Andre inntekter og kostnader måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi.

Utlån til kunder med pant i bolig har kontraktsfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer. Disse holdes i en forretningsmodell med formål både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og salg, da banken selger boliglån med flytende rente til Verd Boligkreditt AS. Samme selskap kan selge utlån tilbake til banken. Disse utlånene regnskapsføres til Virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader. Endringer i virkelig verdi blir ført over Andre inntekter og kostnader, mens renteinntektene føres over «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetode av utlån til og fordringer på kunder» og eventuelle nedskrivninger presenteres som «Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader» under Resultat fra videreført virksomhet. Verdiendringer ført over andre inntekter og kostnader reklassifiseres til «Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringer» ved salg eller annen avhendelse av eiendelene.

2.6.2.3 Finansielle eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost

Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. Andre forpliktelser regnskapsført til amortisert kost balanseføres første gang til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder måles disse til amortisert kost. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

Utlån til kunder som har kontraktsmessige kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer, og holdes i en forretningsmodell med formål å bare motta kontraktsfestede kontantstrømmer, regnskapsføres til amortisert kost. Renteinntekter er inkludert i linjen «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder».

Kontanter og fordringer på sentralbanker samt Utlån til kredittinstitusjoner har kontraktsmessige kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og holdes i en forretningsmodell for å motta kontraktsfestede kontantstrømmer, og disse regnskapsføres til amortisert kost. Renteinntekter – og kostnader er inkludert i linjene «Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansforetak».

Finansielle forpliktelser består av «Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak», «Innskudd og andre innlån fra kunder» samt «Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer» og alle postene måles til amortisert kost. Rentekostnader inngår i de respektive resultatlinjene under «Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden».

Klassifiseringen av finansielle instrumenter framgår av note 13.

2.7 Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen bare når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

2.8 Investerings eiendom

Eiendom som ikke benyttes av banken er klassifisert som investerings eiendom og vurderes til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Investerings eiendom avskrives lineært over forventet brukstid på 50 år. Eiendommens restverdi og brukstid vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.9 Varige driftsmidler

Materielle eiendeler er klassifisert enten som investerings eiendom eller varige driftsmidler og vurderes til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet brukstid. Avskrivbare eiendommer avskrives over 10 - 50 år, Inventar etc. avskrives over 0 - 10 år og IT-utstyr over 3 år. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.10 Immaterielle eiendeler

Kjøpt programvare/-lisenser og bankens tilknytning til norsk infrastruktur for betalingsformidling er klassifisert som immaterielle eiendeler og balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter til å gjøre programvaren klar til bruk. Disse avskrives i samsvar med avtalenes varighet og eiendelens forventede økonomiske levetid. Eiendelenes restverdier og brukstider vurderes årlig og justeres om nødvendig. Det vurderes også løpende hvorvidt det foreligger behov for nedskrivning.

2.11 Pensjoner

2.11.1 Innskuddspensjon

Banken har innskuddsbasert pensjonsordning for de fleste av sine ansatte, og ordningen ivaretas av et livsselskap. Banken betaler et årlig tilskudd til den enkelte ansattes kollektive pensjonssparing. Banken har ingen ytterligere forpliktelser etter at det årlige innskuddet er betalt. Premie inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

2.11.2 Ytelsesbasert pensjonsordning

Ytelsesbaserte pensjonsordninger beregnes i samsvar med IAS 19. Forventet avkastning på pensjonsmidlene beregnes ved bruk av diskonteringsrenten som beregnes ved brutto pensjonsforpliktelse. Aktuarielle gevinster og tap føres over Andre inntekter og kostnader.

2.11.3 Usikrede forpliktelse - AFP

Partene i arbeidslivet har inngått avtale om ny AFP-ordning, og premien beregnes av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avviking av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avvikingstidspunktet. Premie inklusive arbeidsgiveravgift kostnadsføres direkte.

2.12 Skatter

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret samt endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom balanseposters regnskapsførte og skattemessige verdi. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp. Utsatt skattefordel blir balanseført i den grad det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt.

2.13 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet ved bruk av direkte metode.

2.14 Hendelser etter balansedagen

Informasjon som framkommer etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet.

Hendelser som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom disse er vesentlige.

Disse hendelsene kan i noen grad være basert på estimer og skjønnsmessige vurderinger, og det vises til Note 3 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger.

Note 3 Regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet har bankens ledelse benyttet estimer basert på beste skjønn og forutsetninger som er vurdert å være realistiske. Det vil kunne oppstå situasjoner eller endringer i markedsforhold som kan medføre endrede estimer, og dermed påvirke selskapets eiendeler, gjeld, egenkapital eller resultat.

Selskapets mest vesentlige regnskapsestimater er knyttet til følgende poster:

- Nedskrivning for forventet tap på utlån
- Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Nedskrivning for forventet tap på utlån

For engasjementer som er omfattet av tapsgradsmodellen, bygger modellen på flere kritiske forutsetninger som banken fastsetter. Disse forutsetningene påvirker størrelsen på forventet tap på utlån. De kritiske forutsetningene er risikoklassifiseringen, utvikling i risikoklassifisering, forventet levetid og tapsgrad. I tillegg vil konjunkturutvikling og makrovariabler tillegges vekt.

For engasjementer som er i mislighold, og som er i trinn 3 i modellen, benyttes kontantstrømmodellen for å fastsette forventet tap. Tapet beregnes da som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med utlånets opprinnelige effektive rentesats. Estimering av fremtidig kontantstrøm gjøres på grunnlag av skjønn relatert til sannsynlige utfall for blant annet markedsutvikling og konkrete forhold for det enkelte engasjement, herunder verddivurderinger av sikkerheter.

På grunn av betydelig estimatusikkerhet vises det sensitivitetsanalyser gitt endring i ulike parametere og dette framgår av note 11.

Virkelig verdi for finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked, fastsettes ved å bruke ulike verdsettelsesteknikker. I disse vurderingene søker banken i størst mulig grad å basere seg på markedsforholdene på balansedagen. I den grad det er praktisk mulig benyttes observerbare data, men på områder som kredittisiko og pensjonsforpliktelser må det benyttes estimer. Endring i forutsetningene om disse faktorene kan påvirke virkelig verdi på finansielle instrumenter.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter framgår av note 14 og 15.

Note 4 Segmenter

Ut fra bankens størrelse og satsningsområder er alle kredittaktiviteter samlet i ett kredittområde. Bankens styrer og følger opp kredittaktivitetene som et samlet forretningsområde.

Note 5 Netto renteinntekter

	2022	2021
Renteinnt. beregnet etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordr. på kredittinst.	7.554	1.541
Renteinnt. beregnet etter effektiv rentemetoden av utlån til og fordr. på kunder	264.446	184.960
Renteinntekter av rentebærende verdipapirer	17.263	8.575
Øvrige renteinntekter	1.148	5.044
Sum renteinntekter og lignende inntekter	290.411	200.120
Rentekostn. beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinst. og fin.foretak	351	628
Rentekostn. beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder	61.745	31.081
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer	42.638	16.828
Sikringsfondsavgift	4.310	5.362
Øvrige rentekostnader	0	0
Sum rentekostnader og lignende kostnader	109.044	53.899
Netto renteinntekter	181.367	146.221

Note 6 Netto andre driftsinntekter

	2022	2021
Provisjonsinntekter knyttet til utlån overført kredittforetak	2.870	7.501
Provisjonsinntekter garantier	919	1.125
Provisjonsinntekter investeringstjenester	2.815	2.707
Provisjonsinntekter fra betalingsformidling	17.038	14.259
Provisjonsinntekter fra forsikringsformidling	6.321	4.500
Provisjonsinntekter fra leasingformidling	100	257
Provisjonsinntekter fra andre banktjenester	806	2.317
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	30.869	32.667
Provisjonskostnader ved betalingsformidling	3.667	3.335
Andre provisjonskostnader	486	1.846
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4.153	5.181
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	16.902	15.896
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	16.902	15.896
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	679	12.040
Andre driftsinntekter	334	697
Netto andre driftsinntekter	44.631	56.119

Note 7 Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter

	2022	2021
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	-5.190	-8.705
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	4.585	19.643
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	1.284	1.102
Netto verdiendring og gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	679	12.040

Note 8 Lønn og andre personalkostnader inkl pensjonsforpliktelser

	2022	2021
Lønn	36.284	31.567
Pensjonskostnader	4.385	4.143
Sosiale kostnader	11.328	9.573
Lønn og andre personalkostnader	51.997	45.283

Bankens pensjonsordninger:

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon, og bankens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Innskuddspensjon:

Banken har pensjonsordning med innskuddspensjon i Storebrand, og ordningen skal sikre de ansatte alderspensjon i tillegg til de ytelser som utbetales i henhold til Folketrygdloven. Innskuddene betales som en bestemt prosent av de ansattes lønn. Alle ansatte, unntatt én som fortsatt er med i ytelsesordningen, er med i innskuddsordningen.

Usikrede forpliktelser - AFP:

Partene i arbeidslivet har inngått avtale om ny AFP-ordning. Premien er økt fra 2,5 % i 2021 til 2,6 % for 2022, og grunnlaget er samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere.

Fellesordningen for AFP offentliggjør ikke anslag på fremtidige premiesatser, men legger til grunn at premien for ny AFP må økes over tid for å imøtekomme forventninger om økte utbetalinger med tilstrekkelig bufferkapital.

Foretak som deltar i AFP-ordningen er solidarisk ansvarlig for to tredeler av pensjonen som skal utbetales til de arbeidstakere som til enhver tid fyller vilkårene. Ansvarer gjelder både manglende innbetaling og dersom premiesatsen viser seg å være utilstrekkelig.

Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avvikling av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet.

Sikrede forpliktelser:

Banken har kollektiv pensjonsforsikring i Storebrand for de aller eldste av de ansatte, og det er nå 1 yrkesaktive og 11 uføre/pensjonister tilknyttet ordningen.

Adm. banksjef har avtale om 70 % lønn fra oppnådd pensjonsalder på 65 år og fram til fylte 70 år. Forpliktelsen er sikret ved innbetaling til garantifond og behandles som en sikret ordning.

Avviket mellom resultatført pensjonskostnad og pensjonskostnaden i noten skyldes at arbeidsgiveravgift og finansskatt av innbetalingene til den sikrede ordningen er ført som henholdsvis arbeidsgiveravgift og finansskatt i regnskapet, mens den inngår i beregningene under.

Pensjonsforutsetninger kollektiv ytelsesordning:	2022	2021	
Antall ansatte som er tilknyttet ordningen	1	3	
Antall pensjonister som er tilknyttet ordningen	11	12	
Avkastning på pensjonsmidler	3,20 %	1,50 %	
Diskonteringsrente	3,20 %	1,50 %	
Årlig lønnsvekst	3,75 %	2,25 %	
Årlig G-regulering	3,50 %	2,25 %	
Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	0,00 %	0,00 %	
Gj.snittlig arbeidsgiveravgift faktor (inkl finansskatt)	19,10 %	19,10 %	
Forventet gjenstående tjenestetid	1	0	
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE	
	2022	2021	Endring
Pensjonskostnader:			
Årets pensjonsopptjening sikret ordning	521	636	-115
+ Rentekostnad på pensjonsforpliktelser	69	58	11
- Forventet avkastning på pensjonsmidler	-28	-14	-14
Pensjonskostnad inkl AGA sikret ordning	562	680	-118
Kostnadsført vedr innskuddsordning	3.427	3.095	332
Kostnadsført vedr AFP	516	454	62
Samlet pensjonskostnad	4.505	4.229	276
	2022	2021	Endring
Pensjonsforpliktelser ytelsesordningen:			
Pensjonsforpliktelser	27.594	28.050	456
- Pensjonsmidler	26.213	27.402	1.189
Balanseført pensjonsforpliktelse (-) / midler (+)	-1.381	-648	-733
	2022	2021	Endring
Premiefond/innskuddsfond innskuddsordningen:			
Premiefond/innskuddsfond 01.01	83	274	-191
- Belastet fondet gjennom året	-83	-191	108
Balanseført premiefond	0	83	-83
Samlet bokført overfinansiering av pensjonsforpliktelser	0	83	-83

Note 9 Antall ansatte / årsverk

	2022	2021
Antall ansatte per 31.12	47,0	45,0
Antall årsverk per 31.12	46,6	44,2

Note 10 Andre driftskostnader

	2022	2021
Driftskostnader eiendommer	7.068	2.636
Anskaffelse/vedlikehold inventar og utstyr	749	458
Driftskostnader IT	21.055	20.165
Lisenser/avgifter/kontingenter	3.674	2.366
Markedsføring	4.859	3.928
Honorarer	3.231	2.466
Andre tap	173	93
Øvrige driftskostnader	11.699	9.463
Andre driftskostnader	52.508	41.575
Lønn og andre personalkostander	51.997	45.283
Av-/nedskr, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	2.712	2.611
Totale driftskostnader	107.217	89.469

Uavhengig valgt revisor	2022	2021
Lovpålagt revisjon	563	645
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatte- og avgiftsrådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjon	121	168
Sum godtgjørelse til valgt revisor inkl. merverdiavgift	684	813

Note 11 Tap på utlån og garantier mv

For balansepostene fordring på sentralbanker og Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak, har banken benyttet seg av unntaket for lav kredittrisiko. Bankens "Kontantekvivalenter" er utelukkende fordringer mot Norges Bank. Norges Bank er ratet AAA og oppfyller dermed standarden presumpsjon om lav kredittrisiko. Norges Bank har en 12 måneders PD på 0,0 og banken gjør følgelig ikke noen tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Bankens "Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner" er utelukkende mot finansinstitusjoner med kredittrating og som oppfyller standardens presumpsjon om lav kredittrisiko, og banken har vurdert at dette sammenholdt med LGD og lav eksponering til å gi uvesentlige tapsavsetninger. Banken har følgelig ikke foretatt tapsavsetninger knyttet til denne balanseposten.

Spesifikasjon av balanseført utlån til og fordringer på kunder

	Amortisert kost	Virkelig verdi	Samlet
2022			
Brutto balanseført utlån til kunder	1.693.322	7.309.751	9.003.073
Kontantstrømsbaserte nedskrivninger	-5.837	0	-5.837
Modellbaserte nedskrivninger	-15.201	-4.184	-19.385
Justert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	1.960	1.960
Netto utlån til kunder i balansen	1.672.284	7.307.527	8.979.811

	Amortisert kost	Virkelig verdi	Samlet
2021			
Brutto balanseført utlån til kunder	1.632.259	7.375.328	9.007.587
Kontantstrømsbaserte nedskrivninger	-16.950	0	-16.950
Modellbaserte nedskrivninger	-13.577	-3.595	-17.172
Justert til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader	0	3.020	3.020
Netto utlån til kunder i balansen	1.601.732	7.374.753	8.976.485

Fordeling av utlån, garantier og ubenyttede kredittrammer

Tabellene viser endringen i brutto balanseført engasjement for utlån målt til amortisert kost (AK) fordelt på bedriftsmarked (BM) og privatmarked (PM). Tabellene viser også årsaken til endringen i brutto balanseført verdi innenfor de ulike stegene i modellen:

2022

Utlån målt til amortisert kost BM				Utlån målt til amortisert kost PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	
1.096.355	280.019	55.760	1.432.134	171.183	26.364	2.578	200.125	1.632.259
32.958	-32.958	0	0	3.462	-3.462	0	0	0
-132.910	136.624	-3.715	0	-15.122	15.122	0	0	0
-11.242	-4.967	16.209	0	-80	-11.695	11.774	0	0
49.915	-16.817	1.201	34.299	-47.890	-2.895	-1.267	-52.052	-17.753
347.368	24.770	1.382	373.519	33.144	3.187	0	36.331	409.850
-225.565	-59.418	-45.590	-330.572	-63	0	-399	-462	-331.034
1.156.879	327.254	25.247	1.509.380	144.633	26.622	12.687	183.942	1.693.322
0	22.530	5.803	28.333	0	23	11.585	11.608	39.941
Herav utlån med betalingslettelser								

2021

Utlån målt til amortisert kost BM				Utlån målt til amortisert kost PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	
981.532	295.254	71.884	1.348.670	188.105	31.916	5.494	225.515	1.574.185
51.892	-51.892	0	0	3.607	-3.044	-562	0	0
-50.817	50.817	0	0	-1.831	1.831	0	0	0
0	-3.736	3.736	0	-240	-21	261	0	0
323.149	58.830	6.965	388.943	57.668	772	0	58.440	447.384
-209.400	-69.255	-26.824	-305.479	-76.125	-5.090	-2.614	-83.830	-389.309
1.096.355	280.019	55.760	1.432.134	171.183	26.364	2.578	200.125	1.632.259
0	0	52.385	52.385	0	0	0	0	52.385

Tabellene viser endringen i brutto balanseført engasjement for utlån målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI) fordelt på BM og PM. Tabellene viser også årsaken til endringen i brutto balanseført verdi innenfor de ulike trinnene i modellen:

2022

Utlån målt til FVOCI BM				Utlån målt til FVOCI PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	
0	0	0	0	6.836.528	525.141	13.659	7.375.328	7.375.328
0	0	0	0	166.101	-164.272	-1.829	0	0
0	0	0	0	-304.801	308.412	-3.612	0	0
0	0	0	0	-9.344	-5.617	14.961	0	0
0	0	0	0	-2.452.474	-188.749	-8.279	-2.649.502	-2.649.502
0	0	0	0	2.520.338	64.875	0	2.585.213	2.585.213
0	0	0	0	-1.288	0	0	-1.288	-1.288
0	0	0	0	6.755.060	539.790	14.900	7.309.751	7.309.751
0	0	0	0	0	13.795	13.911	27.706	27.706

2021

Utlån målt til FVOCI BM				Utlån målt til FVOCI PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte utlån PM	
0	0	0	0	6.433.404	457.825	34.530	6.925.759	6.925.759
0	0	0	0	145.723	-142.988	-2.734	0	0
0	0	0	0	-222.817	222.817	0	0	0
0	0	0	0	-4.864	0	4.864	0	0
0	0	0	0	2.641.932	113.447	1.829	2.757.208	2.757.208
0	0	0	0	-2.156.849	-125.959	-24.830	-2.307.639	-2.307.639
0	0	0	0	6.836.528	525.141	13.659	7.375.328	7.375.328
0	0	0	0	0	0	0	12.978	12.978

Tabellene viser endringen i totalt garantert beløp fordelt på BM og PM, samt årsaken til endringen innenfor de ulike trinnene i modellen:

2022

Finansielle garantikontrakter BM				Finansielle garantikontrakter PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier PM	
27.104	7.626	868	35.598	31.919	98	0	32.017	67.615
2.056	-2.056	0	0	98	-98	0	0	0
-3.930	3.930	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-5.357	-3.711	-21	-9.089	-4.403	0	0	-4.403	-13.492
466	0	0	466	500	0	0	500	966
0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.339	5.789	847	26.975	28.114	0	0	28.114	55.089

2021

Finansielle garantikontrakter BM				Finansielle garantikontrakter PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totale garantier PM	
25.843	11.016	0	36.859	42.838	0	0	42.838	79.697
933	-933	0	0	0	0	0	0	0
-2.647	2.647	0	0	0	0	0	0	0
-1.180	0	1.180	0	0	0	0	0	0
5.480	-1.591	-312	3.577	-6.517	0	0	-6.517	-2.940
7.164	730	0	7.894	152	98	0	250	8.144
-8.489	-4.243	0	-12.732	-4.554	0	0	-4.554	-17.286
0	0	0	0	0	0	0	0	0
27.104	7.626	868	35.598	31.919	98	0	32.017	67.615

Tabellen viser endringen i totalt tilsagnsbeløp som ikke er benyttet fordelt på BM og PM og årsaken til endringen innenfor de ulike trinnene i modellen:

2022

Ubenyttet kreditt og lånetilsagn BM				Ubenyttet kreditt og lånetilsagn PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet PM	
52.591	4.065	0	56.656	442.440	8.300	20	450.760	507.416
1.253	-1.253	0	0	4.736	-4.736	0	0	0
-5.238	5.238	0	0	-3.688	3.688	0	0	0
-1.129	-500	1.629	0	0	0	0	0	0
-1.449	2.984	145	1.680	-46.027	756	-15	-45.286	-43.606
18.061	235	0	18.296	120.570	2.179	0	122.749	141.045
0	0	0	0	0	0	0	0	0
64.089	10.769	1.774	76.632	518.031	10.187	5	528.223	604.855

2021

Ubenyttet kreditt og lånetilsagn BM				Ubenyttet kreditt og lånetilsagn PM				Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet BM	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalt ubenyttet PM	
96.560	8.380	0	104.940	467.199	11.670	38	478.907	583.847
4.567	-4.567	0	0	4.238	-4.218	-20	0	0
-540	540	0	0	-3.946	3.946	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0
-25.022	-13	0	-25.035	137.447	-3.026	2	134.423	109.388
8.073	0	0	8.073	38.548	877	0	39.425	47.498
-31.047	-275	0	-31.322	-201.046	-949	0	-201.995	-233.317
52.591	4.065	0	56.656	442.440	8.300	20	450.760	507.416

Fordeling og endringer i tapsavsetninger

Tabellene viser endringen i tapsavsetningen på balanseførte utlån fordelt på bedriftsmarkedet (BM) og privatmarkedet (PM) for utlån målt til henholdsvis AK og FVOCI

2022

Tapsavsetning utlån målt til Amortisert kost				Tapsavsetning utlån målt til FVOCI				Totalt i banken	
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned-skrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned-skrivninger		
8.249	5.117	17.162	30.528	Tapsavsetninger pr 01.01.22	3.020	561	14	3.595	34.123
601	-601	0	0	Overført til trinn 1	177	-175	-2	0	0
-998	1.062	-64	0	Overført til trinn 2	-131	135	-4	0	0
-83	-102	186	1	Overført til trinn 3	-4	-6	10	0	1
1.269	689	1.060	3.018	Nye tap	896	307	0	1.203	4.221
-1.419	-1.052	-16.891	-19.362	Fraregnet tap	-965	-194	-8	-1.167	-20.529
-3.689	4.148	316	775	Endring i risikomodell/parametre	-984	1.610	71	697	1.472
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
4.857	9.663	6.519	21.039	Beregnete tap pr 31.12.22	1.960	2.138	85	4.183	25.222
0	0	0	1.263	Herav tapsavsetninger PM	0	0	0	4.151	5.414
0	0	0	19.776	Herav tapsavsetninger BM	0	0	0	32	19.808
0	0	0	0	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	-1.960	0	0	-1.960	-1.960
4.857	9.663	6.519	21.039	Balanseført tap pr 31.12.22	0	2.138	85	2.223	23.262
0	766	1.115	1.881	Herav kunder med betalingslettelse	0	115	82	197	2.077

2021

Tapsavsetning utlån målt til Amortisert kost				Tapsavsetning utlån målt til FVOCI				Totalt i banken	
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned-skrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned-skrivninger		
8.153	5.941	31.242	45.336	Tapsavsetninger pr 01.01.21	3.127	537	6.495	10.159	55.495
1.047	-1.046	-1	0	Overført til trinn 1	171	-168	-3	0	0
-415	415	0	0	Overført til trinn 2	-105	105	0	0	0
0	-71	71	0	Overført til trinn 3	-2	0	2	0	0
2.438	1.085	145	3.668	Nye tap	1.140	121	2	1.263	4.931
-2.187	-911	-14.275	-17.373	Fraregnet tap	-1.023	-67	-6.481	-7.571	-24.944
-787	-296	-20	-1.103	Endring i risikomodell/parametre	-288	33	-1	-256	-1.359
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
8.249	5.117	17.162	30.528	Beregnete tap pr 31.12.21	3.020	561	14	3.595	34.123
			163	Herav tapsavsetninger PM				3.595	3.758
			30.365	Herav tapsavsetninger BM				0	30.365
0	0	0	0	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	-3.020	0	0	-3.020	-3.020
8.249	5.117	17.162	30.528	Balanseført tap pr 31.12.21	0	561	14	575	31.103
0	0	16.175	16.175	Herav kunder med betalingslettelse	0	0	0	0	16.175

Tabellene viser endringen i tapsavsetningen på utenom balanseførte poster fordelt på bedriftsmarkedet (BM) og privatmarkedet (PM) for engasjement målt til henholdsvis AK og FVOCI

2022

Tapsavsetning ubenyttet kreditt og lånetilsagn				Tapsavsetning finansielle garantikontrakter					
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger		Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte ned- skrivninger	Totalt i banken
451	16	0	467	Beregnet tapsavsetn. 01.01.22	214	101	11	326	793
5	-5	0	0	Overført til trinn 1	27	-27	0	0	0
-67	67	0	0	Overført til trinn 2	-29	29	0	0	0
-8	-2	10	-1	Overført til trinn 3	0	0	0	0	-1
-310	-61	-8	-379	Netto endring	-53	-31	-1	-85	-464
76	2	0	78	Nye tap	4	0	0	4	82
0	0	0	0	Fraregnet tap	0	0	0	0	0
140	18	3	161	Endring i risikomodell/parametre	0	-29	-4	-33	128
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
287	35	5	326	Beregnet tapsavsetn. 31.12.22	163	43	6	212	538
				99 Herav tapsavsetninger PM				12	111
				227 Herav tapsavsetninger BM				200	427
-69	0	0	-69	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	0	0	0	0	-69
218	35	5	257	Balanseført tapsavsetn. 31.12.22	163	43	6	212	469

2021

Tapsavsetning ubenyttet kreditt og lånetilsagn				Tapsavsetning finansielle garantikontrakter					Totalt i banken
Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger	Trinn 1 - 12 mnd tap	Trinn 2 - livstidstap	Trinn 3 - livstidstap	Totalte nedskrivninger		
255	33	0	288	Beregnet tapsavsetn. 01.01.21	101	159	0	260	548
18	-18	0	0	Overført til trinn 1	14	-14	0	0	0
-5	5	0	0	Overført til trinn 2	0	0	0	0	0
0	0	0	0	Overført til trinn 3	0	0	0	0	0
-152	-4	0	-156	Netto endring	72	-51	13	34	-122
350	0	0	350	Nye tap	53	10	0	63	413
-47	-1	0	-48	Fraregnet tap	-5	0	0	-5	-53
32	0	0	32	Endring i risikomodell/parametre	-20	-4	-1	-25	7
0	0	0	0	Andre endringer	0	0	0	0	0
451	15	0	466	Beregnet tapsavsetn. 31.12.21	215	100	12	327	793
			50	Herav tapsavsetninger PM				14	64
			416	Herav tapsavsetninger BM				313	729
-29	0	0	-29	Tilbakef. over andre innt.og kostn.	0	0	0	0	-29
422	15	0	437	Balanseført tapsavsetn. 31.12.21	215	100	12	327	764

Banken har lån pr 5,8 mill kr som er nedskrevet i løpet av året, og som fremdeles er underlagt håndhevsaktiviteter. Tilsvarende tall for 2021 var kr 0.

Reduksjonen i nedskrivningene på eksisterende lån målt til amortisert kost (AMK) er hovedsakelig knyttet til konstatering av tap, mens de modellbaserte tapsavsetningene både på utlån vurdert til FVOCI og til AMK er økt på grunn av endringer i modellen som følge av endrede makroforutsetninger.

Parametere benyttet i tapsmodellen

Under vises sentrale forutsetninger i tapsmodellen. Se note 2 for nærmere beskrivelse av prisipper og metoder som ligger til grunn for parametersettingen.

	2022	2021
Makroutvikling:		
Arbeidsledighet	1,8 %	3,1 %
Styringsrente/rentebane	2,75 %	0,5 %
Oljepris i USD	IA	81,75
Boligpriser	4,9 %	IA
Tapsgrad:		
Tapsgrad PM	0,04 %	0,04 %
Tapsgrad BM	0,70 %	0,70 %
Sannsynlighetsvekting:		
Sannsynligetsvekting nøytralt/positivt/negativt utfall	80/15/5	60/20/20

Sensitivitet i tapsmodellen

Tapsgradsmodellen som benyttes for beregning av forventet tap på engasjementene bygger på flere kritiske estimater, herunder tapsgrad, nedbetalingsprofil, forventet levetid og makroutvikling.

Modellen og tapsestimatene er således sårbare for endringer i forutsetninger. Banken har derfor beregnet tapsestimater gitt endringer i sentrale forutsetninger for å illustrere hvordan tapsestimatene påvirkes.

	Konsekvens 2022	Konsekvens 2021
Det er foretatt sensitivitetsanalyser for følgende faktorer:		
Tapsgrad PM endres 50 %	+/-2.240	+/- 1.834
Tapsgrad BM endres 50 %	+/-7.333	+/- 7.031
Positivt scenario vektet 100 % sannsynlig	-8.058	-8.058
Negativt scenario vektet 100 % sannsynlig	85.084	32.233

Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	2022	2021
Endring i nedskrivninger og tapsavsetninger på utlån	-8.875	-20.360
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	14.121	24.160
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	2.544	304
Inngang på tidligere konstaterte nedskrivninger	-197	-127
Andre korreksjoner/amortisering av nedskrivninger	186	1.233
Sum kredittap på utlån målt til AK eller FVOCI	7.779	5.210
Sum kredittap på garantier mv som ikke måles til virkelig verdi over resultat	-255	3.049
Sum kredittap på rentebærende verdipapirer målt til virkelig verdi over resultat	0	0
Sum kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	7.524	8.259

Note 12 Skattekostnad

Midlertidige forskjeller	2022	2021
Varige driftsmidler	7.991	8.166
Finansielle instrumenter	-11.850	-4.995
Grunnlag for utsatt skatt / skattefordel (-) i balansen	-3.859	3.171
Utsatt skatt/Utsatt skattefordel (-) i balansen	-965	793
Endring i balanseført utsatt skatt		
Balanseført utsatt skatt/skattefordel (-) pr 01.01	793	774
Utsatt skatt vedr fusjon	Note 35	882
Resultatført i perioden	-1.758	-863
Utsatt skatt / skattefordel (-) i balansen	-965	793
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skatt på videreført virksomhet	111.256	104.612
Permanente forskjeller	-15.404	-29.947
Endring i midlertidige forskjeller	961	35
Grunnlag for beregning av betalbar skatt	96.813	74.700
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt (25% av grunnlag for beregning av betalbar skatt)	24.204	18.675
Endring i utsatt skatt/skattefordel	-1.758	-863
Skatt ført over andre inntekter og kostnader	526	73
For mye/lite avsatt skatt forrige år	-803	-306
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	22.169	17.579
Betalbar skatt i balansen	24.204	18.675

Note 13 Klassifikasjon av finansielle instrumenter

2022	Amortisert kost (AK)	Virkelig verdi med verdi- endring over resultat (FVTPL)	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI)	Sum
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	82.205	0	0	82.205
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og fin.foretak	465.404	0	0	465.404
Utlån til og fordringer på kunder	1.672.284	0	7.307.527	8.979.811
Rentebærende verdipapirer	0	1.162.558	0	1.162.558
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	319.535	0	319.535
Sum finansielle eiendeler	2.219.893	1.482.093	7.307.527	11.009.513

Finansielle forpliktleser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	4.199	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.502.156	0	0	7.502.156
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2.046.753	0	0	2.046.753
Annen gjeld	2.009	0	0	2.009
Sum finansielle forpliktelser	9.555.117	0	0	9.555.117

2021	Amortisert kost (AK)	Virkelig verdi med verdi- endring over resultat (FVTPL)	Virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (FVOCI)	Sum
Finansielle eiendeler				
Kontanter og kontantekvivalenter	86.443	0	0	86.443
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og fin.foretak	330.753	0	0	330.753
Utlån til og fordringer på kunder	1.601.732	0	7.374.753	8.976.485
Rentebærende verdipapirer	0	1.002.252	0	1.002.252
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	0	270.110	0	270.110
Sum finansielle eiendeler	2.018.928	1.272.362	7.374.753	10.666.043

Finansielle forpliktleser				
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	2.161	0	0	2.161
Innskudd og andre innlån fra kunder	7.510.456	0	0	7.510.456
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	1.792.019	0	0	1.792.019
Annen gjeld	1.118	0	0	1.118
Sum finansielle forpliktelser	9.305.754	0	0	9.305.754

Note 14 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Banken benytter følgende verdsettelseshierarki ved beregning av virkelig verdi for finansielle instrumenter:

Nivå 1: Noterte priser i et aktivt marked for gjeldende eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Noterte priser i et aktivt marked for lignende eiendeler eller forpliktelser, eller annen verdsettelsesmetode hvor all vesentlig input er basert på observerbare markedsdata.

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som i hovedsak ikke er basert på observerbare markedsdata. Typiske metoder kan da være bruk av ulike multipler, kontantstrømsanalyser, sammenlignbare transaksjoner og lignende.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 2

Sertifikater og obligasjoner

Bankens obligasjonsbeholdning måles på nivå 2 ved å bruke prising fra Nordic Bond Pricing, utledet av rentekurvane.

Finansielle instrumenter klassifisert i nivå 3

Aksjer

Bankens strategiske aksjeposter, som Verd Boligkreditt AS Frende Forsikring med flere, verdsettes på nivå 3. Banken har etter en samlet vurdering valgt å verdsette disse eierandelene ved å benytte P/B = 1,0. Mer konkret innebærer dette at bankens andel av egenkapitalen i de respektive selskaper danner grunnlag for kursfastsettelsen per aksje i bankens regnskap. Banken bruker de respektive selskaps forrige kvartalsregnskap som grunnlag for beregningene. Banken vil revurdere sin målemetode, dersom særlige forhold i de enkelte selskap skulle tilsi at verdivurderingsmetodene bør revurderes. Konkrete transaksjoner knyttet til aksjene i de respektive selskap vil også medføre en revurdering av bankens verdsettelsesmetode.

Utlån til kunder målt til FVOCI

Utlån til kunder klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader verdsettes basert på pålydende saldo inkl. påløpte renter og forventet tap. Utlån uten vesentlig økning i kredittrisiko siden førstegangsinnregning verdsettes til pålydende saldo. Utlån med vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangsinnregning (trinn 2 og 3) verdsettes til saldo fratrukket beregnet tap over instrumentenes levetid.

Se også beskrivelse i Note 2: Regnskapsprinsipper

Klassifisering av verdivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon pr 31.12.2022

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	688.059	0	688.059
Verdipapirfond	474.499	0	0	474.499
Aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	27.425		292.110	319.535
Utlån til kunder FVOCI	0	0	7.307.527	7.307.527
Eiendeler	501.924	688.059	7.599.637	8.789.620

Klassifisering av verdivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon pr 31.12.2021

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	816.904	0	816.904
Verdipapirfond	185.348	0	0	185.348
Aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	30.689	0	239.420	270.110
Utlån til kunder FVOCI	0	0	7.374.754	7.374.754
Eiendeler	216.038	816.904	7.614.174	8.647.115

Note 15 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Verdiene er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser. Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet.

Slike verdivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellig oppfatning av markedsutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon.

For balansepostene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder, innskudd fra kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder er balanseført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra Nordic Bond Pricing, informasjonssystemet Bloomberg og uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer vurdert til amortisert kost er klassifisert som finansielle instrumenter i nivå 2.

	2022		2021	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2.046.753	2.088.277	1.792.019	1.794.339

Note 16 Engasjement fordelt på sektor, næring og geografi

Kredittengasjement fordelt på sektor og næring

	Netto utlån		Garantier		Ubenyttede kreditter	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Personkunder	7.181.122	7.271.783	15.926	19.972	515.333	434.042
Jordbruk og tilknyttede tjenester	5.999	7.506	0	0	0	0
Skogbruk og tilknyttede tjenester	9.309	17.983	0	0	607	309
Fiske og fangst	33.430	15.585	0	0	0	99
Akvakultur	0	0	0	0	0	0
Bergverksdrift og utvinning	0	0	0	0	0	0
Tjenester tilknyttet utvinning av råolje og	0	0	0	0	0	0
Utvinning av råolje og naturgass	0	0	0	0	0	0
Industri	13.170	5.017	0	0	1.174	644
Bygging av skip og båter	2.448	2.536	250	250	538	601
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	7.180	4.826	0	0	0	0
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirk	0	0	0	0	0	0
Utvikling av byggeprosjekter	147.920	151.280	2.414	2.749	919	980
Bygge- og anleggsvirksomhet	127.488	121.776	13.568	16.878	30.326	29.325
Varehandel, reparasjon av motorvogner	59.109	63.580	7.586	8.407	7.004	8.053
Utenriks sjøfart og rørtransport	0	0	0	0	0	0
Transport ellers og lagring	19.183	22.730	1.533	1.608	687	1.023
Overnattings- og serveringsvirksomhet	47.907	46.902	1.210	2.155	3.652	3.678
Informasjon og kommunikasjon	21.815	23.824	220	220	763	846
Omsetning og drift av fast eiendom	1.058.578	996.692	8.644	11.378	22.762	5.944
Faglig og finansiell tjenesteyting	66.997	64.564	163	163	9.630	6.130
Forretningsmessig tjenesteyting	21.903	15.556	2.200	2.200	919	1.093
Tjenesteytende næringer ellers	156.253	144.345	1.375	1.635	10.541	14.647
Sum kunder	8.979.811	8.976.485	55.089	67.615	604.855	507.414
Sum finansinstitusjoner	465.404	330.753	0	0	0	0
Sum kunder og finansinstitusjoner	9.445.215	9.307.238	55.089	67.615	604.855	507.414
Lån overført Verd Boligkreditt AS	2.060.415	1.800.728	0	0	0	0

Kredittengasjement fordelt på geografiske områder

	Utlån		Garantier		Ubenyttede kreditter	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Kristiansand	7.114.645	7.097.655	50.033	57.613	505.130	409.023
Nabokommuner	665.174	663.587	4.056	5.369	44.461	47.240
Landet for øvrig	1.187.249	1.212.536	1.000	4.633	54.284	50.218
Utland	18.486	23.578	0	0	980	933
Sum kunder, hovedstol	8.985.554	8.997.356	55.089	67.615	604.855	507.414
Periodiserte renter	17.519	10.232	0	0	0	0
Tapsavsetninger	-23.262	-31.103	-212	-327	-257	-437
Netto engasjement kunder	8.979.811	8.976.485	54.877	67.288	604.598	506.977

Sertifikater og obligasjoner: Klassifisering av utstedere etter sektor

	2022	2021
Stat	0	0
Kommune/Fylkeskommune	0	130.033
Kredittforetak	634.563	558.517
Bank	29.208	77.050
Andre	22.000	60.003
Sum	685.771	825.603
Påløpte renter	2.288	1.173
Sertifikater og obligasjoner etter sektor	688.059	826.776
Rentefond	474.499	175.476
Sum rentebærende verdipapirer	1.162.558	1.002.252

Note 17 Kredittforringede engasjement

Definisjon av kredittforringede engasjement framgår av note 2.

Det beregnes modellbaserte nedskrivninger på friskmeldte engasjement på 9,4 mill kr i samsvar med karantenereglene under IFRS 9.

Kredittforringede engasjement	2022	2021
Brutto misligholdte engasjement > 90 dager etter forfall	5.175	12.970
Øvrige kredittforringede engasjement	50.285	46.885
Trinn 3 nedskrivninger	-6.615	-17.187
Netto kredittforringede engasjement	48.845	42.668
Avsetningsgrad	11,9%	28,7%
Kredittforringede engasjement i % av brutto engasjement	0,6%	0,6%

Kredittforringede engasjement med modellbaserte nedskrivninger	2022	2021
6-29 dager	22	1.576
30-89 dager	10	1.456
> 90 dager	3.434	12.088
Friskmeldte engasjement med modellbaserte nedskrivninger	9.361	0
Sum	12.827	15.120

Kredittforringede engasjement fordelt etter sikkerheter

	Brutto balanseført enga- sjement	Tapsav- setninger	Netto balanseført enga- sjement	Verdi av sikkerhet
2022				
Engasjement med pant i bolig	36.044	-4.814	31.230	48.330
Engasjement med pant i annen sikkerhet	18.121	-846	17.275	31.673
Engasjement uten sikkerhet	1.295	-955	340	0
Sum	55.460	-6.615	48.845	80.003

2021	Brutto balanseført enga- sjement	Tapsav- setninger	Netto balanseført enga- sjement	Verdi av sikkerhet
Engasjement med pant i bolig	10.805	-603	10.202	14.936
Engasjement med pant i annen sikkerhet	47.975	-16.511	31.464	36.346
Engasjement uten sikkerhet	1.075	-73	1.002	0
Sum	59.855	-17.187	42.668	51.282

Banken har 42,7 mill kr i utlån i steg 3 hvor det ikke er foretatt kontantstrømbasert nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen. Tilsvarende tall for 2021 var 11,0 mill kr.

Note 18 Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat

Aksjer	Org.nr.	Antall	Eierandel	Bokført verdi
Balder Betaling AS	918 693 009	621.817	2,83 %	20.893
Bankenes ID-tjeneste AS	988 477 052	6.600	6,60 %	8
Brage Finans AS	995 610 760	2.942.294	2,15 %	57.875
DSS AS	917 153 949	1	11,11 %	5
Eiendoms kreditt AS	979 391 285	47.806	0,89 %	7.993
Frende Holding AS	991 410 325	109.397	1,62 %	62.318
Norne Securities AS	992 881 828	351.264	1,91 %	1.351
Norsk Gjeldsinformasjon AS	920 013 015	1.466	0,28 %	107
Spama AS	916 148 690	180	0,57 %	239
Verd Boligkreditt AS	994 322 427	125.523	11,30 %	137.705
Visa Inc C-aksje	-	36	-	234
VN Norge AS*	821 083 052	3749009138	0,00 %	2.307
Sum aksjer				291.034

*For VN Norge er antall aksjer oppgitt i millioner.

Egenkapitalbevis				
Sparebank 1 Nord-Norge	952 706 365	43.000	0,04 %	3.978
Sparebank 1 SMN	937 901 003	30.000	0,02 %	3.558
Sparebanken Sør	937 894 538	52.780	0,34 %	6.703
Sparebanken Vest	832 554 332	126.884	0,12 %	11.178
Kredittforeningen for sparebanker	986 918 930	920	1,84 %	1.076

Sum egenkapitalbevis				26.493
-----------------------------	--	--	--	---------------

Aksjefond				
Verdipapirfondet Norne Aksje	923 422 552	16.438		2.008

Sum aksjefond				2.008
----------------------	--	--	--	--------------

Samlet aksjer, andeler og egenkapitalbevis				319.535
---	--	--	--	----------------

Note 19 Andre immaterielle eiendeler

	2022	2021
Anskaffelseskost 01.01	22.137	22.137
Tilgang i året	0	0
Avgang i året	0	0
Anskaffelseskost 31.12	22.137	22.137
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-21.367	-21.081
Årets utrangeringer	0	0
Årets avskrivninger	-285	-286
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-21.652	-21.367
Bokført verdi 31.12	485	770
Avskrivningssatser	20 %	20 %
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Andre immaterielle eiendeler består av programvarelisenser.

Note 20 Varige driftsmidler og investeringseiendom

2022	Maskiner og inventar	Forretnings-eiendommer	Ikke avskrivbare eiendommer	Sum varige driftsmidler	Investerings-eiendom	Sum driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01	10.590	53.660	8.258	72.508	5.398	77.906
Tilgang i året		375		375		375
Avgang i året				0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	10.590	54.035	8.258	72.883	5.398	78.281
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-7.764	-26.645	0	-34.409	-36	-34.445
Årets utrangeringer		0	0	0	0	0
Årets avskrivninger	-534	-1.784	0	-2.318	-108	-2.426
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-8.298	-28.429	0	-36.727	-144	-36.871
Bokført verdi 31.12	2.292	25.606	8.258	36.156	5.254	41.410
Avskrivningssatser	0 - 30 %	2 - 10 %			2 %	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær			Linær	

Bankens varige driftsmidler består av bankbygg, bedriftshytter, inventar og kontormaskiner. Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger over sine driftsmidler.

Investerings eiendommen består av et bygg som er delvis utleid. Bygget ble overtatt i forbindelse med fusjonen med Dronningensgate 43 II AS i 2021. Inntektene av eiendommen vurderes som uvesentlige, og det er ikke utarbeidet ytterligere spesifikasjoner knyttet til eiendommen. Ny eller endret bruk av bygget vil bli vurdert i 2023.

2021	Maskiner og inventar	Forretnings-eiendommer	Ikke avskrivbare eiendommer	Sum varige driftsmidler	Investerings-eiendom	Sum driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01	10.554	53.660	7.770	71.984	0	71.984
Tilgang i året	1.048	0	488	1.536	5.398	6.934
Avgang i året	-1.012	0		-1.012	0	-1.012
Anskaffelseskost 31.12	10.590	53.660	8.258	72.508	5.398	77.906
Akkumulerte avskrivninger 01.01	-8.241	-24.891	0	-33.132	0	-33.132
Årets utrangeringer	1.012	0	0	1.012	0	1.012
Årets avskrivninger	-535	-1.754	0	-2.289	-36	-2.325
Akkumulerte avskrivninger 31.12	-7.764	-26.645	0	-34.409	-36	-34.445
Bokført verdi 31.12	2.826	27.015	8.258	38.099	5.362	43.461
Avskrivningssatser			0 - 30 %	2 - 10 %		
Avskrivningsplan			Lineær	Lineær		
					2022	2021
Årets avskrivninger investeringseiendommer					108	78
Årets avskrivninger immaterielle eiendeler					286	286
Årets avskrivninger varige driftsmidler					2.318	2.247
Avskrivninger på ikke-finansielle eiendeler					2.712	2.611

Note 21 Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak

	2022	2021
Kortsiktig mellomregning med kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	4.199	2.161
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak 31.12	4.199	2.161

Note 22 Innskudd fra kunder

Innskudd fra kunder fordelt på kundegrupper	2022	2021
Personkunder	5.346.685	5.340.171
Jordbruk og tilknyttede tjenester	4.767	5.795
Skogbruk og tilknyttede tjenester	3.281	3.674
Fiske og fangst	13.894	15.463
Akvakultur (fiskeoppdrett og klekkerier)	2	0
Bergverksdrift og utvinning	356	149
Industri	43.655	44.000
Bygging av skip og båter	137	136
El-, gass-, damp- og varmtvannsforsyning	4.984	1.292
Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	272	219
Utvikling av byggeprosjekter	94.381	27.893
Bygge- og anleggsvirksomhet	163.241	146.816
Varehandel, reparasjon av motorvogner	240.895	231.592
Utenriks sjøfart og rørtransport	3.179	45.808
Transport ellers og lagring	12.380	13.157
Overnattings- og serveringsvirksomhet	35.553	27.693
Informasjon og kommunikasjon	38.393	28.358
Omsetning og drift av fast eiendom	354.371	371.991
Faglig og finansiell tjenesteyting	676.401	539.616
Forretningsmessig tjenesteyting	28.831	18.805
Tjenesteytende næringer ellers	436.498	647.828
Innskudd fra kunder	7.502.156	7.510.456

Kundeinnskudd fordelt på geografi	2022	2021
Kristiansand	6.146.789	5.941.448
Vennesla, Birkenes og Lillesand	395.877	404.958
Landet for øvrig	889.236	1.092.642
Utlandet	68.506	70.741
Sum kunder, hovedstol	7.500.408	7.509.789
Periodiserte renter	1.748	667
Innskudd fra kunder	7.502.156	7.510.456

Note 23 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Utstedt lån					2022	2021
ISIN	Valuta	Kortnavn	Løpetid	Rente		
NO0010846645	NOK	SPSK13 PRO	14.03.19 - 21.10.22	3 mnd NIBOR + 0,59 %	0	250.000
NO0010869563	NOK	SPSK14 PRO	29.11.19 - 01.06.23	3 mnd NIBOR + 0,50 %	205.000	205.000
NO0010873060	NOK	SPSK15 PRO	15.01.20 - 15.04.25	3 mnd NIBOR + 0,63 %	393.000	393.000
NO0010911076	NOK	SPSK16 PRO	04.12.20 - 04.12.25	3 mnd NIBOR + 0,63 %	370.000	370.000
NO0010917388	NOK	SPSK17 PRO	12.01.21 - 12.01.24	3 mnd NIBOR + 0,44 %	320.000	320.000
NO0011095481	NOK	SPSK18 PRO	09.09.21 - 09.09.24	3 mnd NIBOR + 0,33 %	400.000	250.000
NO0012709452	NOK	SPSK19 PRO	29.09.22 - 29.09.23	3 mnd NIBOR + 0,64 %	150.000	0
NO0012780073	NOK	SPSK20 PRO	09.12.22 - 09.03.26	3 mnd NIBOR + 1,17 %	260.000	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi					2.098.000	1.788.000
Herav egne obligasjoner, nominell verdi					-60.000	0
Påløpte renter					9.110	3.356
Justering til amortisert kost					-357	664
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer					2.046.753	1.792.019

Endringer i obligasjonsgjeld	2022	2021
Bokført obligasjonsgjeld 01.01	1.792.019	1.671.534
Opptak nye lån i perioden	560.000	790.914
Innfrielse, nedkvittering i perioden	-250.000	-850.925
Innbetaling pålydende egne	0	535.000
Tilbakekjøp pålydende egne	-60.000	-358.201
Effekt av kursendringer	-1.020	2.614
Endring påløpte renter	5.754	1.083
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer 31.12	2.046.753	1.792.019

Gjennomsnittlig rente ved periodeslutt	3,90 %	1,27 %
--	--------	--------

Banken emitterer verdipapirer for å finansiere bankens virksomhet.

Obligasjonslånene er notert på Nordic ABM. Lånene har flytende rente som blir regulert hver 3. måned.

Note 24 Annen gjeld

	2022	2021
Skyldig skattetrekk	1.766	1.414
Skyldig arbeidsgiveravgift og finansskatt	1.357	1.095
Skyldig mva	2	35
Skyldig formuesskatt	3.762	2.060
Skyldig offentlige avgifter	6.887	4.604
Leverandørgjeld	2.009	1.118
Andre periodiseringer	7.695	8.091
Annen gjeld	3.359	1.801
Annen gjeld	19.950	15.614

Note 25 Finansielle garantier og pantsettelse mv

	2022	2021
Garantier		
Betalingsgarantier	10.607	12.132
Kontraktsgarantier	8.182	11.829
Valutalångarantier	31.354	38.156
Andre garantier	4.946	5.498
Sum garantiansvar	55.089	67.615

	2022	2021
Pantsettelse		
Pantsatte verdipapirer som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	0	0
Sum pantsettelse	0	0

Salg av utlån

Spareskillingsbanken har avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i eiendom til Verd Boligkreditt AS (Verd) som eies av 18 frittstående sparebanker. I henhold til inngått forvaltningsavtale med Verd står de enkelte sparebankene for forvaltning av utlånene og opprettholder også kundekontakten. Bankene mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

Spareskillingsbanken har vurdert de regnskapsmessige konsekvensene slik at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap knyttet til de solgte utlånene er overført, og det innebærer full fraregning. Mottatt vederlag for lån som er overført til Verd tilsvarer bokført verdi av hovedstol inkl påløpte renter og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet.

Eierbankene innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

Hvis Verd får tap på overtatte lån har de en viss motregningsrett i provisjoner fra samtlige banker som har overført lån. Det foreligger dermed en begrenset gjenværende involvering knyttet til solgte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført.

Dersom Spareskillingsbanken ikke er i stand til å betjene kundene, kan Verd overføre forvaltningsansvaret til en eller flere øvrige eierbanker, og retten til provisjon vil falle bort. Videre har Spareskillingsbanken en opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

Bankens eierandel i Verd framgår av note 18.

Verd Boligkreditt AS

Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og erverver utlån med pant i boliger og utsteder OMF innenfor gjeldende regelverk. Verd Boligkreditt AS har en rating fra Scope Ratings på AAA med "stable outlook" fra februar 2022.

Lån solgt til Verd er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av dokumentert verdi på bolig. Solgte lån er juridisk eid av Verd, og Spareskillingsbanken har ingen rett til bruk av lånene, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi.

Eierbankene forestår forvaltningen av de solgte utlånene og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i Verd.

Totalt er det fraregnet boliglån til Verd for 2,1 mrd kroner ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til Verd tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 2022 og 2021. Spareskillingsbanken plikter imidlertid å finansiere 10 % av det lånevolumet banken har overført Verd, og pr 31.12.22 utgjør denne finansieringen 207 mill kr. Beløpet inngår i balanseposten Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost.

De lånene som er overført til Verd er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i Verd Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at Verd Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter (inkl krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger), og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå.

Note 26 Risikostyring og kapitaldekning

Risiko er et sentralt tema ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring og kontroll er grunnleggende for den daglige drift av banken og styrets oppfølging. Bankens risikostyring og internkontroll skal bidra til at bankens risiko styres på en måte som understøtter bankens strategiske målsetninger, samt bidrar til å sikre bankens langsiktige verdiskapning. De overordnede rammer for bankens risikoeksponering og styring vurderes og fastsettes årlig gjennom bankens styrende dokumenter. Banken har en kontinuerlig prosess for å videreutvikle og forbedre bankens risikostyring.

Styret har vedtatt prinsipper for banken sin risikostyring gjennom ulike styringsdokument. Disse følges opp gjennom regelmessig internkontroll og resultatene rapporteres til styret. Dokumentene og risikoanalysene blir oppdatert kvartalsvis, og skal dekke alle vesentlige aktiviteter. Disse er en viktig del av bankens kvalitetssikringssystem.

Kapitalkravsregelverket under Basel II er et tredelt system inndelt i såkalte pilarer. Pilar 1 omhandler minstekrav til kapitaldekning, mens Pilar 2 omhandler bankens vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging. Pilar 3 omhandler bankens krav til offentliggjøring av finansiell informasjon.

Pilar 1 - Minimumskrav til ansvarlig kapital

Minstekravet omfatter krav til sammensetning av ansvarlig kapital, krav til beregningsgrunnlaget for kredittrisiko samt eksplisitte kapitalkrav for operasjonell risiko, motpartsrisiko og markedsrisiko. Spareskillingsbanken har valgt standardmetoden for beregning av kapitalkravet for kredittrisiko, og basismetoden for beregning av kapitalkravet for operasjonell risiko. Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko.

Kredittrisiko:

Kredittrisiko er den vesentligste risikoen Spareskillingsbanken håndterer. Kredittrisiko er risikoen for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Etter Pilar 1 deles disse engasjementene inn i kategorier, og utfra engasjementsbeløp, type sikkerhet/-beløp og status på engasjement/motpart beregnes kapitalkravet ut fra standard risikovekter.

Operasjonell risiko:

Bankens operasjonelle risiko oppstår som følge av systemfeil eller kontrollfeil som medfører at ledelsen hindres i å overvåke eller kontrollere de øvrige risikoer eller at den normale transaksjonsbehandlingen hindres. Videre er dette risiko for feil økonomisk rapportering som kan gi feilaktig beslutningsgrunnlag både internt og eksternt. Etter Pilar 1 har Spareskillingsbanken valgt å beregne operasjonell risiko etter basismetoden. Denne legger til grunn et kapitalkrav på 15% av siste tre års inntekter.

Motpartsrisiko:

Banken har p.t. ingen derivater med kreditteksponering som omfattes av kapitalkravet for motpartsrisiko i Pilar 1.

Markedsrisiko:

Banken har ingen handelsportefølje eller eksponering som gjør at banken p.t. omfattes av kapitalkravet for markedsrisiko i Pilar 1. Kapital settes av for handelsrammer for bankporteføljen under Pilar 2.

Pilar 2 - Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

Pilar 2 er basert på at bankens styre minimum årlig skal gjennomføre en intern prosess (ICAAP) for å vurdere om det er samsvar mellom risikonivå og bankens kapitalbehov. I tillegg gjennomfører Finanstilsynet en egen vurdering av Spareskillingsbankens risikoer, kapitalbehov og likviditetsbehov (SREP). Kapitalbehovet under Pilar 2 skal dekke risikoer som ikke, eller bare delvis, er dekket i Pilar 1, og kravet skal dekkes av ren kjernekapital. Det skal utarbeides en strategi og kapitalplan for å opprettholde bankens soliditet og hvordan banken har til hensikt å tilpasse sitt kapitalnivå fremover.

Finanstilsynet gjennomførte sin vurdering av Spareskillingsbankens kapitalbehov under Pilar 2 i 2018. Banken fikk da et vedtak om at banken skal ha kapital tilsvarende minst 2,3 % av risikovektet beregningsgrunnlag. Det var ventet en ny vurdering i 2021, men dette ble utsatt på grunn av Covid 19. Det er ventet en ny vurdering i løpet av 2023.

Motsyklisk kapitalbuffer er økt fra 1,0 % til 2,0 % i 2022, så bankens minstekrav til ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning på konsolidert nivå var dermed henholdsvis 14,3 %, 15,8 % og 17,8 % ved utgangen av 2022. Banken oppfyller disse kravene med god margin. Etter en samlet vurdering av bankens kapitalbehov har styret fastsatt en kapitalkravsmargin på 1,0 prosentpoeng og dermed et målnivå for ren kjernekapitaldekning for Spareskillingsbanken på 18,8 % pr 31.12.22.

Kapitalmålet skal også ta hensyn til bankens kapitalbehov i et fremoverskuende perspektiv, bankens forretningsmodell, fleksibilitet og stresstestresultater. Det legges både kvalitative og kvantitative faktorer til grunn for denne vurderingen, herunder en stresstest som viser hvordan banken kan opprettholde normal aktivitet i en periode der banken har tap på flere av sine forretningsområder. Banken har en god lønnsomhet gjennom sin forretningsmodell som gir den en solid evne til å absorbere tap. Utlånsporteføljen har kort gjennomsnittlig løpetid og det gir banken stor fleksibilitet i styring av balansen og eksponering. Den uvektede kjernekapitalandelen er på 12,4 % som representerer en reell evne til å absorbere tap. Banken gjennomfører flere stresstester knyttet til et alvorlig økonomisk tilbakeslag, der banken opplever store tap på samtlige forretningsområder, tap av lønnsomhet og bortfall av funding. Samtidig skal banken opprettholde en normal utlånsvekst. Stresstestene viser at banken har effektive tiltak for å redusere eksponeringen under en nedtur.

God tapsabsorberende evne gjennom lønnsomhet, fleksibilitet i styring av balansen på grunn av korte løpetider, og en høy uvektet kapitaldekning sammen med resultatene av stresstester underbygger styrets kapitalmål for ren kjernekapital.

Pilar 3 - Krav om offentliggjøring av finansiell informasjon

Pilar 3 bidrar til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av finansiell informasjon for å bidra til at ulike markedsaktører kan vurdere bankens risikonivå, bankens styring og kontroll med risikoene samt bankens kapitalisering. Banken offentliggjør beregningen av kapitalkravet, herunder spesifisering av risikovektet beregningsgrunnlag og ansvarlig kapital, samt gir en redegjørelse for styring og kontroll. Metoder banken bruker for å vurdere kapitalbehovet og rutiner for kontroll og styring av de ulike risikoer beskrives. Pilar 3-rapporten er tilgjengelig på bankens hjemmeside under www.spareskillingsbanken.no

Ledelsesmessig styring

Alle risikoområder blir regelmessig gjennomgått med bankens styre og rammer for risiko er bestemt og lagt på et forsvarlig nivå. Styret mottar månedlig rapport på overholdelse av regulatoriske krav og interne rammer. I dette ligger også løpende rapportering av markedsrisiko- og likviditetsrisiko for kontroll.

Banken har en risikokontrollfunksjon som sikrer at banken ivaretar sine forpliktelser etter gjeldende rammeverk og bankens vedtekter. Det er styrets vurdering at bankens risikokontrollfunksjon er tilpasset bankens størrelse og virksomhet på en god måte og at funksjonen har tilstrekkelig kapasitet og rett kompetanse. Banken kan vise til god kontroll og oppfølging uten vesentlige avvik og feil.

Kapitaldekning

<u>Eierandeler som skal konsolideres:</u>			2022	2021
Brage Finans AS			2,2 %	2,1 %
Verd Boligkreditt AS			11,3 %	14,7 %
Banken			Konsolidert	
2021	2022		2022	2021
Ansvarlig kapital				
1.214.709	1.279.353	Opptjent egenkapital i form av tidl. års tilbakeholdte resultater	1.272.005	1.203.522
85.813	85.409	Revidert årsoverskudd fratrukket påregnelig skatt, gaveavsetn. mv	91.388	90.314
72.862	91.125	Fond for urealiserte gevinster	91.125	72.862
1.373.384	1.455.887	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.454.518	1.366.698
-32.821	-50.102	Beholdning av ansvarlig kapital i finansielle selskap	-20.893	-12.463
-8.991	-9.179	Fradrag for forsv. verdsettelse ved bruk av virk. verdi på eiendeler	-9.334	-9.112
-62	0	Overfinansiert pensjonsforpliktelse korrigert for utsatt skatt	0	-62
-770	-485	Immaterielle eiendeler	-1.655	-1.814
-42.644	-59.766	Regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-31.882	-23.451
1.330.740	1.396.121	Ren kjernekapital	1.422.636	1.343.247
0	0	Annen godkjent kjernekapital	17.085	11.436
1.330.740	1.396.121	Kjernekapital	1.439.721	1.354.683
0	0	Tilleggskapital	21.689	15.199
1.330.740	1.396.121	Ansvarlig kapital	1.461.410	1.369.882
Vektet beregningsgrunnlag				
0	0	Stater	0	123
0	2.396	Lokal og regional myndighet	7.790	10
116.884	104.805	Institusjoner	111.535	89.911
145.851	134.241	Foretak	295.082	291.864
247.152	485.273	Massemarked	646.821	380.206
3.634.688	3.309.158	Engasjement med pantesikkerhet i eiendom	3.990.784	4.232.159
50.709	45.557	Forfalte engasjementer	47.896	52.672
65.460	88.973	Høyrisiko engasjement	88.973	65.460
55.897	59.973	Obligasjoner med fortrinnsrett	72.014	64.066
39.766	127.368	Andeler verdipapirfond	127.487	39.877
395.095	486.891	Egenkapitalposisjoner	116.644	186.247
49.934	42.639	Øvrige engasjementer	45.485	51.347
4.801.436	4.887.274	Sum kredittrisiko etter standardmetode	5.550.511	5.453.942
364.765	386.490	Operasjonell risiko etter basismetode	405.555	379.784
0	0	Operasjonell risiko etter sjablongmetode	16.414	23.744
0	0	Markedsrisiko	0	0
0	0	Verdipapirisering	0	0
5.166.201	5.273.764	Sum risikovektet beregningsgrunnlag	5.972.480	5.857.470
25,76 %	26,47 %	Ren kjernekapitaldekning	23,82 %	22,93 %
25,76 %	26,47 %	Kjernekapitaldekning	24,11 %	23,13 %
25,76 %	26,47 %	Kapitaldekning	24,47 %	23,39 %

Kapitalkrav

Konsolidert

2022 2021

Pilar 1 krav	4,5 %	4,5 %
Bevaringsbuffer	2,5 %	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %	3,0 %
Motsyklisk kapitalbuffer	2,0 %	1,0 %
Gjeldende kapitalkrav til ren kjernekapital	12,0 %	11,0 %
Bankens Pilar 2 krav	2,3 %	2,3 %
Sum krav til ren kjernekapital	14,3 %	13,3 %
Overskudd av ren kjernekapital	9,5 %	9,6 %

Note 27 Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risikoen for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne eller vilje til å overholde sine forpliktelser, og at stilte sikkerheter ikke dekker utestående fordringer. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Styring av kredittrisiko

Personkundemarkedet og mindre nærings-bedrifter er bankens primære satsningsområder, og banken har kun et begrenset antall store enkeltengasjementer. Som grunnlag for analyse og overvåking av kvaliteten i kredittporteføljen blir alle engasjement risikoklassifisert. Ved innvilgelse av lån legges det stor vekt på kundens tilbakebetalingsevne, adferd, samt stillet sikkerhet. Styret har gitt retningslinjer og fullmakter for innvilgelse av lån.

Styret gjennomgår løpende nye lån fordelt på risikoklasser og høyt samlet engasjement. Misligholdte engasjement samt de mest risikoutsatte engasjementene blir jevnlig rapportert til styret. Utlånene er fordelt på en slik måte at bransjerisiko anses som relativt lav. I henhold til misligholds- og risikoklassifiserings-rapporter har banken kun en moderat risiko for tapsføringer av vesentlig betydning på sine engasjementer. 84 % av bankens utlån er til personkundemarkedet, og boliglån vil fortsatt være hovedproduktet i bankens utlånsportefølje.

Risikoklassifiseringssystem

Det beregnes en misligholdssannsynlighet neste 12 måneder for den enkelte kunde basert på kjente data. For næringsengasjementer er dette regnskap og betalingshistorikk m.m. For privatpersoner er det betalingshistorikk, innskudd og utlån m.m.

Hele porteføljen klassifiseres månedlig og kundene gis en risikoklasse fra A-K, hvor A er best. Risikoklasse K består av lån som er misligholdt over 90 dager, lån med individuelle nedskrivninger og lån til selskaper/personer som er gått konkurs. Systemet muliggjør en overvåking av risikoutviklingen i utlånsporteføljen.

Modellene er også integrert i bankens saksgangssystem, og er en del av kredittvurderingen av kunder. Bankens prising av utlån skal normalt gjenspeile risikoen knyttet til engasjementet.

Sikkerhetsdekning er ikke hensyntatt i risikoklassifiseringen banken benytter.

	Risikoklasse	Misligholdssannsynlighet
Lav risiko	A - D	0,00 % - 0,75 %
Middels risiko	E - G	0,75 % - 3,00 %
Høy risiko	H - J	3,00 % =>
Problemengasjement	K	

Under følger oppstilling av bankens kredittengasjementer fordelt etter risikoklasser. Tabellene viser også maksimal kredittesporing. Det vises også til note 26 om kapitalbehov for bankens kredittrisiko.

Utlån til kunder fordelt etter risikoklasser

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	6.915.965	232.408	18.588	7.166.961
Middels risiko	1.038.993	420.531	11.369	1.470.893
Høy risiko	101.634	240.726	22.858	365.218
Brutto balanseført verdi	8.056.592	893.665	52.815	9.003.072
Tapsavsetninger	-4.857	-11.800	-6.604	-23.261
Utlån til kunder	8.051.735	881.865	46.211	8.979.811

2021

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	6.932.793	216.513	0	7.149.306
Middels risiko	961.759	402.727	0	1.364.486
Høy risiko	209.513	212.284	71.999	493.796
Brutto balanseført verdi	8.104.065	831.524	71.999	9.007.588
Tapsavsetninger	-8.249	-5.678	-17.176	-31.103
Utlån til kunder	8.095.816	825.846	54.823	8.976.485

Ubenyttede kredittrammer fordelt etter risikoklasser

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	552.080	14.823	500	567.403
Middels risiko	28.975	5.829	14	34.818
Høy risiko	1.102	304	1.228	2.634
Sum ubenyttede kreditter	582.157	20.956	1.742	604.855
Tapsavsetninger	-218	-35	-4	-257
Ubenyttede kreditter	581.939	20.921	1.738	604.598

2021

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	478.821	6.621	0	485.442
Middels risiko	15.027	4.625	20	19.672
Høy risiko	1.182	1.118	0	2.300
Sum ubenyttede kreditter	495.030	12.364	20	507.414
Tapsavsetninger	-422	-15	0	-437
Ubenyttede kreditter	494.608	12.349	20	506.977

Finansielle garantier fordelt etter risikoklasser

2022

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	38.620	1.699	0	40.319
Middels risiko	9.732	325	0	10.057
Høy risiko	102	3.764	847	4.713
Sum garantier	48.454	5.788	847	55.089
Tapsavsetninger	-163	-43	-6	-212
Garantier	48.291	5.745	841	54.877

2021

	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Lav risiko	51.889	478	0	52.367
Middels risiko	7.134	4.046	0	11.180
Høy risiko	0	3.200	868	4.068
Sum garantier	59.023	7.724	868	67.615
Tapsavsetninger	-214	-101	-12	-327
Garantier	58.809	7.623	856	67.288

Belåningsgrad (LTV) for utlån med pant i fast bolig

	2022		2021	
	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent
<= 50 %	1.851.734	25 %	1.777.247	24 %
<= 60 %	1.143.433	16 %	979.012	13 %
<= 70 %	1.465.481	20 %	1.520.317	20 %
<= 80 %	1.473.010	20 %	1.572.488	21 %
<= 90 %	980.187	13 %	1.121.143	15 %
<= 100 %	280.061	4 %	300.383	4 %
> 100 %	169.440	2 %	181.747	2 %
Sum	7.363.345	100 %	7.452.337	100 %

Note 28 Renterisiko

Styring av renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulike gjenstående rentebindingstider.

Banken har ved årsskiftet 265,3 mill. kr i fastrenteinnskudd fra kunder hvorav 227,3 mill. kr har en gjenværende bindingstid på inntil tolv måneder. Banken har ingen utlån med fastrente til kunder.

Renteendring i markedet vil påvirke bankens rentemargin positivt ved stigende rente og negativt ved fallende rente. I en normal markedssituasjon vil renteendring likevel ikke påvirke rentemarginen i stor grad, ettersom banken i det alt vesentlige vil kunne foreta parallelle skift i rentenivået på innskudd og utlån.

Bankens obligasjonslån løper med flytende NIBOR-baserte 3 måneders renteaftaler, som gir en begrenset renterisiko.

Renterisikoen på bankens obligasjonsbeholdning gjenspeiler beholdningens gjenværende løpetid og tidspunkt for neste renteendring. Det meste av bankens verdipapirbeholdning har flytende rente og dette medfører normalt lav renterisiko. Renterisiko på obligasjonsbeholdningen følges regelmessig opp av styret.

Tidspunkt fram til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

31.12.2022	Uten rente- eksponering	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Konter og kontantekvivalenter	8.243	73.962	0	0	0	82.205
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	465.404	0	0	0	465.404
Utlån til og fordringer på kunder	5.803	1.495.019	7.478.989	0	0	8.979.811
Rentebærende verdipapirer	2.289	99.179	1.061.090	0	0	1.162.558
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstr.	319.535	0	0	0	0	319.535
Sum eiendeler	335.870	2.133.564	8.540.079	0	0	11.009.513
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	0	4.199	0	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	2.124.856	5.181.660	157.138	38.502	7.502.156
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	8.753	713.000	1.325.000	0	0	2.046.753
Sum gjeld	8.753	2.842.055	6.506.660	157.138	38.502	9.553.108
Nettosum alle poster	327.117	-708.491	2.033.419	-157.138	-38.502	1.456.405

31.12.2021	Uten rente- eksponering	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Kontanter og kontantekvivalenter	11.605	74.838	0	0	0	86.443
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-20	330.773	0	0	0	330.753
Utlån til og fordringer på kunder	-20.864	1.419.745	7.577.604	0	0	8.976.485
Rentebærende verdipapirer	1.172	159.564	841.516	0	0	1.002.252
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstr.	270.110	0	0	0	0	270.110
Sum eiendeler	262.003	1.984.920	8.419.120	0	0	10.666.043
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	0	2.161	0	0	0	2.161
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	2.150.885	5.244.476	115.095	0	7.510.456
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	4.019	963.000	825.000	0	0	1.792.019
Sum gjeld	4.019	3.116.046	6.069.476	115.095	0	9.304.636
Nettosum alle poster	257.984	-1.131.126	2.349.644	-115.095	0	1.361.407

Rentefølsomhet

Bankens netto resultateffekt ved en parallellforskyvning av rentekurven på 2 % vil være 3,3 mill kr. Dette er en økning på 0,3 mill kr fra fjoråret.

Note 29 Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for potensielt tap i form av redusert markedsverdi som følge av endringer i valutakurser.

Banken har stillet lånegarantier for valutilån, omregnet etter offisielle midtkurser 31.12.22 til 31,3 mill kr. Nevnte garantier er sikret med tilfredsstillende pant. Bankens beholdning av reisevaluta utgjør 2,0 mill kr omregnet etter offisielle midtkurser 31.12.22

Note 30 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er definert som risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser og/eller ikke evner å finansiere økning i eiendeler, herunder ønsket vekst, uten at det oppstår vesentlige økte kostnader i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av økte finansieringskostnader.

Styring av likviditetsrisiko

Spareskillingsbanken har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt.

Styret har høyt fokus på bankens likviditet og likviditetssammensetning for å være best mulig rustet for å tilfredsstille gjeldende krav. Ved årsskiftet har banken innlån fra obligasjonsmarkedet på 2.047 mill. kr, og forfallene er jevnt fordelt over de neste årene. Innlånene har en samlet vektet gjennomsnittlig restløpetid på 2,6 år. Bankens innskuddsdekning er ved årsskiftet 83,3 % (83,4) av brutto utlån.

Det utføres jevnlige analyser for å synliggjøre bankens evne til å dekke løpende likviditetsbehov også under stress. Bankens likviditetsverdier har gjennom året ligget godt over interne og eksterne måltall.

Likviditetsreserven (LCR) utgjorde ved årsskiftet 206 % (151). Indikatoren for langsiktig, stabil finansiering (NFSR) utgjorde 145 % (148).

Banken har trekkrettighet i DNB på 150,0 mill. kr. I tillegg har banken mulighet til å overføre ytterligere deler av utlånsporteføljen til Verd Boligkreditt AS.

Likviditetsforfall

Spesifikasjon av kontantstrøm fra gjeldsposter fordelt etter forfallstidspunkt

31.12.2022	Uten restløpetid	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	0	4.199	0	0	0	4.199
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	6.199.146	837.329	156.110	309.571	7.502.156
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	0	6.733	13.890	415.036	2.269.780	2.705.439
Sum gjeld	0	6.210.078	851.219	571.146	2.579.351	10.211.794
Finansielle garantikontrakter	0	616	555	4.462	49.456	55.089
Sum poster utenom balansen	0	616	555	4.462	49.456	55.089

31.12.2021	Uten restløpetid	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Over 1 år	SUM
Innlån fra kredittinst. og fin.foretak	0	2.161	0	0	0	2.161
Innskudd og andre innlån fra kunder	0	6.325.603	759.647	113.951	311.255	7.510.456
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	0	3.077	6.647	266.994	1.644.768	1.921.486
Sum gjeld	0	6.330.841	766.294	380.945	1.956.023	9.434.103
Finansielle garantikontrakter	0	348	2.567	1.837	62.863	67.615
Sum poster utenom balansen	0	348	2.567	1.837	62.863	67.615

Gjeld til kredittinstitusjoner uten forfall er plassert i intervallet "Inntil 1 måned"

Innskudd fra kunder som er uten bindingstid er plassert i intervallet "Inntil 1 mnd". Framtidige renteutbetalinger er ikke tatt med.

Obligasjonsgjelden er gruppert etter innløsningsdato, og framtidige renteutgifter er tatt med.

Note 31 Andre risikoforhold

Forretningsmessig og strategisk risiko

Konkurransesituasjonen, produkter og kundenes forventninger endres over tid og er vanskelig både å vurdere og anslå. Dette gir både muligheter og trusler knyttet til de planer som er lagt, og budsjett/prognoser vil naturlig nok ha en iboende usikkerhet.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Banken søker å begrense operasjonell risiko gjennom styring og kontroll ved etablering av gode kontrollrutiner, godt etablert rutineverk samt compliance- og risikofunksjon. Bankens virksomhet er relativt enkel da virksomheten er grunnleggende banktjenester som drives fra ett kontor og med få ansatte. Omfanget av operasjonelle hendelser har vært relativt liten.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i valuta, rente- og egenkapitalinstrumenter. Risikoen er knyttet til tap som følge av svingninger i markedspriser og kurser. Styret har etablert retningslinjer for hva som er akseptabel risiko på ulike delområder.

Markedsrisiko består av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Renterisiko er nærmere omtalt under note 28, og valutarisiko under note 29.

Aksjekursrisiko defineres som risikoen for tap som følge av kursendringer knyttet til plasseringer i aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. Styret har fastsatt rammer for de ulike aktivaklassene, og banken driver ikke handel med dette i vesentlig grad.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om risiko knyttet til klimaendringer som kan føre til økt kredittrisiko og finansielle tap for banken. Banken anser fysisk- og overgangsrisiko i utlån og finansielle plasseringer som høyst relevante. Fysisk risiko kan ha finansielle implikasjoner for virksomheter gjennom direkte skade på eiendeler og ha indirekte virkninger gjennom forstyrrelser av verdikjeden. Overgangsrisiko innebærer varierende grad av finansiell og omdømmerisiko for virksomheter i overgang til et lavutslippssamfunn. Vurdering av bærekraft og klimarisiko er blitt en integrert del av bankens kredittprosess.

Note 32 Andre forpliktelser

Tieto Evry ASA

Det ble i desember 2019 inngått en 5-års avtale på leveranse og drift av banksystemer. TietoEvry ASA leverer en løsningsportefølje med blant annet bankkontorløsninger, nettbank, antihvitvask og betalingsformidlingstjenester. TietoEvry ASA skal i tillegg levere drift av løsningene.

Leieavtaler

Banken har ingen leieavtaler som bokføres etter IFRS 16 Leieavtaler.

Note 33 Godtgjørelser og lignende

Banken har en godtgjørelsesordning som er i samsvar med bankens overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Godtgjørelsesordningen skal fremme god styring og kontroll med bankens risiko og den skal bidra til å unngå interessekonflikter.

Banken ønsker ikke å gi incentiver for økt risikotaking, og har derfor en generell fastlønnsordning for alle ansatte. Bankens tillitsvalgte har også en fast, årlig godtgjørelse.

Styret har fastsatt et sett med resultatmål som utgjør grunnlaget for en bonusordning som omfatter alle ansatte. Bonusutbetaling skal være innenfor de grenser som reglene fastsetter for ekstrapl betalinger i samsvar med Finanstilsynets rundskriv 2/2020 avsnitt 2.2. Bonus fordeles likt mellom de ansatte ut fra stillingsbrøk, og dette medfører at årlig bonus ikke kan utgjøre mer enn 1 1/2 månedslønn for den lavest lønnede i banken.

På grunnlag av måloppnåelse er det i regnskapet for 2022 avsatt kr. 20.000 pr. årsverk.

Adm. banksjef har avtale om 70 % lønn fra oppnådd pensjonsalder på 65 år og fram til fylte 70 år, se note 8. Ut over dette er det ingen avtaler som gir daglig leder, ledende ansatte eller noen av styrets medlemmer særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv.

Lån til ansatte og styret var per 31.12.2022 på kr 147 mill. Ansattes lån ligger innenfor de rammer og løpetid og som gjelder for vanlige kundeforhold, og det er stilt sikkerhet for slike lån i samsvar med de krav som stilles i Finansieringsvirksomhetsloven § 2-15.

Vilkår for lån og garantier er ikke opplyst, ettersom disse er gitt på standard vilkår, eller på generelle vilkår som benyttes for ansatte.

Ledelse:	Utbetalt lønn	Andre godtgjørelser	Samlet godtgjørelse	Pensjonskostnad	Utlån per 31.12.2022
Adm. banksjef Kenneth Engedal	1.752	28	1.780	257	2.567
Ass. banksjef Arild Hobbesland	1.257	30	1.287	242	3.641
Leder salg og marked Lene Heia	885	29	914	105	1.756
Leder bedriftsmarked Morthen Askildsen	977	28	1.005	81	1.700
Leder personmarked André Fugledal	1.023	33	1.056	124	5.623
Økonomisjef Wenche Hageland	1.014	26	1.040	175	398
Sum ledelse	6.908	174	7.082	984	15.685

Styret:	Honorar	Utlån per 31.12.2022
Ny leder Hans Erdvik	178	0
Avtroppet leder Øystein E. Krabberød	50	0
Nestleder Øyvind Berntsen	125	28.199
Styremedlem Nina Torjesen	110	0
Styremedlem Marianne Føreland	110	3.782
Styremedlem Gøril Hannås	110	0
Styremedlem valgt blant de ansatte Nina Egedal Nilsen	110	2.159
Sum styret	793	34.140

Generalforsamling	Honorar	Utlån per 31.12.2022
Leder Åse Johnsen Drabløs	20	329
Espen Isak Egeland		4.968
Grete K Mølland		0
Hege Lorentsen		3.556
Ole Lunde		0
Rune Hillesund		0
Jon Arne Kallhovd		156
Kjetil Finnstad		5.793
Sissel Bente Pettersen		3.924
Elin Gullvåg Aasen		0
Robin Hansson		0
Aase Paulsen		0
Tore Heidenreich		0
Christine Alverberg		0
Terje Ø. Pettersen		0
Ole Hermansen		3.115
Auden Trønnes		2.497
Svein Rune Aas		3.984
Espen Zachariassen		3.089
Frode Selstø		2.721
Sum generalforsamling	70	34.132

Sum lån øvrige ansatte	81.960
-------------------------------	---------------

Note 34 Hendelser etter balansedato og betingede utfall

Hendelser etter balansedag

Det har ikke vært vesentlige hendelser som påvirker resultat og de verdivurderinger som er gjort utover de hendelser som er reflektert i årsregnskapet. For øvrig har det ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets utgang som er av betydning for bedømmelsen av selskapet.

Betingede utfall

Banken er ikke part i noen rettsvister eller kjent med pågående slik.

Note 35 Fusjon

Banken har kjøpt selskapet Dronningensgate 43 II AS med organisasjonsnummer 997 306 481, og selskapene fusjonerte i 2021 med banken som det overtagende selskap. Dronningensgate 43 II AS besto av en eiendom som er delvis utleid, og eiendommen er klassifisert som investeringseiendom i bankens årsregnskap. Fusjonen ble gjennomført med regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet.

Nøkkeltall

RESULTATANALYSE (i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital)	2022	2021
Renteinntekter og lignende inntekter	2,67	1,91
Rentekostnader og lignende kostnader	1,00	0,51
Netto renteinntekter	1,67	1,40
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	0,28	0,31
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	0,04	0,05
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	0,16	0,15
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	0,01	0,11
Andre driftsinntekter	0,00	0,01
Sum andre inntekter	0,41	0,53
Lønn og personalkostnader	0,48	0,43
Andre driftskostnader	0,49	0,40
Av-/nedskrivinger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler	0,02	0,02
Sum driftskostnader	0,99	0,85
Resultat fra videreført virksomhet før tap	1,09	1,08
Kredittap på utlån, garantier mv og rentebærende verdipapirer	0,07	0,08
Resultat før skatt fra videreført virksomhet før tap	1,02	1,00
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	0,20	0,17
Resultat før andre inntekter og kostnader	0,82	0,83
Andre inntekter og kostnader	-0,01	0,00
Totalresultat for regnskapsåret	0,81	0,83
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (NOK 1.000)	10.851.491	10.475.031

ANDRE NØKKELTALL

Lønnsomhet

Egenkapitalavkastning etter skatt	10,0 %	6,6 %
Kostnadsprosent ekskl verdipapirer	49,8 %	47,0 %

Soliditet banken

Egenkapital i % av forvaltningskapital	13,2 %	12,8 %
Uvektet kjernekapital (LR) banken	12,4 %	12,1 %

Soliditet konsolidert

Uvektet kjernekapital (LR) etter konsolidering av Verd Boligkreditt og Brage Finans	10,5 %	10,5 %
---	--------	--------

	2022	2021
Likviditet		
Likviditetsreserve - LCR	206 %	151 %
Langsiktig, stabil finansiering - NSFR	146 %	145 %
 Tap og mislighold		
Bokført tap i % av brutto engasjement	0,1 %	0,1 %
Brutto misligholdte lån (> 90 dager) i % av brutto engasjement	0,1 %	0,1 %
Brutto kredittforringede engasjement i % av brutto engasjement	0,5 %	0,6 %
 Vekst, innskuddsdekning, størrelse		
Endring forvaltningskapital	3,2 %	6,2 %
Endring forvaltningskapital inkl Verd Boligkreditt	4,8 %	5,3 %
Utlånsvekst i egne bøker	-0,1 %	5,9 %
Utlånsvekst inkl Verd Boligkreditt	2,4 %	4,9 %
Innskuddsdekning	83,3 %	83,4 %
Innskuddsdekning inkl Verd Boligkreditt	67,8 %	69,5 %
Innskuddsvekst	-0,1 %	8,3 %



Til generalforsamlingen i Spareskillingsbanken

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Spareskillingsbanken som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarter) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi ble første gang valgt som revisor for Spareskillingsbanken før 1995 og har nå vært revisor i en sammenhengende periode på minst 28 år.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har ledet til nye fokusområder. *Verdsettelse av utlån til kunder* har samme karakteristika og risikoer i år som i fjor, og har følgelig vært et viktig fokusområde i vår revisjon også i 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån på grunn av betydningen nedskrivningsvurderingene har for verdien, og det faktum at bruk av skjønn har en potensiell virkning på resultatet for perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellene.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivningene på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kreditttap omfatter bruk av skjønn. Vi har særlig fokusert på:

- klassifisering av porteføljene etter risiko og type segment,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn,
- ulike parametere som tapsgrad, nedbetalingsfaktorer, og scenarioer.

Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet og modellene som er utviklet skal estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn.

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger vurderte og gjennomgikk vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og relevante kontroller rettet mot å sikre:

- kalkulasjoner og metode som ble benyttet,
- at modellen som ble benyttet, var i henhold til rammeverket og at modellen virket som den skulle,
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som blir benyttet i modellen.

Våre tester av kontrollene og utførte substanshandlinger ga ingen indikasjoner på vesentlige feil i modellen.

For utlån hvor det forelå objektive indikasjoner på verdifall og hvor nedskrivningsbeløpet var individuelt beregnet testet vi et utvalg. Vi vurderte realisasjonsverdien og kontantstrømmer som ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge nedskrivningsbeløpet. Vi utfordret de vurderinger ledelsen hadde gjort ved å intervju kredittmedarbeidere og ledelsen.

Vi sammenlignet realisasjonsverdien med ekstern dokumentasjon, som for eksempel takster, der dette var tilgjengelig. Resultatet av denne testingen viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløp. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert og vurderte rimeligheten av de totale tapsavsetningene.

Vi har diskutert hvordan renteøkninger og økt inflasjon virker inn på de beregnede tapsavsetningene i banken. Vårt arbeid omfattet også tester rettet mot bankens finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Banken benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerne IT-systemer. Revisor hos de relevante service-organisasjonene er benyttet til å evaluere

design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt en ISAE 3402 type 2 rapport og rapport om revisjon av applikasjonskontroller og rapporter.

Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene.

For å kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse, kapasitet og objektivitet og vi gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi har også selv gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygget at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i, og beregningene som foretas av, bankens eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Bankens note 11, 17 og 27 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av bankens tapsmodell og for hvordan banken estimerer sine tapsavsetninger. Vi har lest notene og fant at informasjonen knyttet til tapsmodell, ulike parametere og skjønnsmessige vurderinger var tilstrekkelige og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende



transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Kristiansand, 28. februar 2023
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink that reads 'Kai Arne Halvorsen'.

Kai Arne Halvorsen
Statsautorisert revisor